

VIENTYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LIX METAI 3 N

PENKTADIENIS 1945 M. SAUSIO (JANUARY) 19 D.

KAINA 5 CENTAI

Amerikos lietuvių šūkis: mes kariaujame dėl
kos, kurioje kiekvienai tautai, o tarp jų ir Lie
vietos laisvai ir nepriklausomai gyventi.

New York Public
Library
470 Fifth Ave.
New York 17, N.Y.

DABAR

Kerenskis neiškentė
Kušdu-kušdu politika
Ir kam tai slėpti?
Tai tau "kovotojai!"

JUOZAS TYSLIAVA

Jau buvo rašyta apie Zaidelio atsakymą Kerenskiui. Matyt, buvusiam "demokratinės" Rusijos premjerui buvo gana sunku suvirškinti Lietuvos ministro atsakymą, jeigu jis neiškentė, neatsiliepęs tame pačiame New York Times.

Savo ilgame laiške Kerenskis, tarp kita ko, pažymi. Girdi, kai Atlanto čarteris buvo pasirašytas, tai Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės jau buvusios įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Dėl to, vadinas, Lietuva turinti priklausyti Rusijai.

Kerenskis, matyt, nenori atsiminti, ką Sovietų Sąjungos valdžia, priimdama Atlanto čarterio principus, yra pareiškusį savo ambasadoriaus Londone lūpomis.

Ivan Maiski (1941 m. rugsejo 24 d.) yra pareiškęs:

"Sovietų Sąjunga gina kiekvienos tautos teisę ir nepriklausomybę ir krašto teritorijos neliečiamybę, taip pat — teisę steigti tokią socialinę tvarką ir pasirinkti tokią valdžios formą, kokia jai yra patogesnė ir reikalingesnė savo ekonominei ir kultūrinei gerovei kelti".

Berods, Kerenskis galėtų atsiminti ir tai, ką 1939 m. lapkričio 31 d. yra pasakęs Molotovas. Štai, jo žodžiai:

"Sutartys su Pabaltijo valstybėmis jokiū būdu neleidžia Sovietų Sąjungai kištis į Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus... Kvailos kalbos apie Pabaltijo sovietizaciją yra naudingos tik mūsų bendriems priešams."

"Mūsų bendriems priešams..." Tada, mat, Molotovas buvo tik ką pasirašęs "kraujų sucentuotą" sutartį su Ribbentropu.

Baigdamas savo laišką, Kerenskis sako:

"Be laisvės ir demokratijos atstatymo Rusijoje, negalės būti patvarios, demokratinės ir taikios santvarkos pasaulyje."

Vadinas, tarp Kerenskio ir Stalino yra skirtumas tik valdžios formoje.

Kai dėl pačios Rusijos, tai kiekviena jos valdžia turi tuos pačius nagus.

Meška su lokiu — abudu tokiu.

Draugas sako, kad Vienybė nepatenkinta BALF pirmininku kun. Končium.

O tuo tarpu ne tik Draugo, bet ir Naujienų redaktorių žino, kad dėl kun. Končiaus saulavaliavimo yra nepatenkinti patys BALF direktoriai.

Pavyzdžiui, kun. Končius yra gavęs protesto laišką, kuriame kai kurie BALF pareigūnai draudžia mokėti naujam tos įstaigos vedėjui algą.

Kodėl? Todėl, kad BALF pirmininkas, be direktorių žinios, padarė tai, ką padarė.

Dar žodis apie BALF. Faktas, kad p. Gyorda reorganizavo dar praėjusių metų gruodžio 22 d.

PRANCŪZŲ PROPAGANDA BELGIJOJE

Valonai agituojami dėtis su Prancūzija

Iš Briuselio pranešama, kad vėliausiu laiku Belgijoje prancūzai pradėję vartoti labai stiprią tarp prancūziškai kalbančių valonų propagandą ragindami šiuos dėtis su Prancūzija. Briuselyje leidžiamas prancūzų laikraštis Gaulois atvirai skleidžia šią atsiskyrimo nuo Belgijos idėją.

Belgijoje, kaip žinoma, gyvena dvi skirtingos tautos: valonai ir flamandai. Valonai kalba prancūziškai, o flamandai — olandiškai. Prancūziškai kalbą valonai visados bu-

vo dideli Prancūzijos draugai.

Belgijos valdžia susirūpinusi šia propaganda. Briuselio valdžia ypač jaudina tas faktas, kad tokiose tradiciniuose prancūziškose srityse, kaip Liege, Namur, Charleroi ir jų apylinkėse šiuo metu prancūzų kariuomenė kontroliuoja visas susisiekimo linijas.

Manoma, kad šios rūšies prancūzų propaganda Belgijoje yra pradžia Prancūzijos varžytinių su britais dėl įtakos vakarų Europoje.

Georingas teisia nacių lakūnus

Iš Stockholmo pranešama, kad maršalas Georingas teisė 500 Luftwaffe lakūnų, nevykdžiusių nacių įsakymų kovose su sąjungininkais. Pats Georingas pirmininkavo šiam teismui. Beveik visi lakūnai nuteisti sušaudyti, bet mirties sprendimas dar neįvykdytas.

Rusai vartoja naujus tankus

Vokiečių radijo žiniomis, rusai dabartinėse atakose, Lenkijoje, pradėję vartoti naujos konstrukcijos tankus, vadinamus Juozo Stalino vardu. Vokiečių radijo komentatoriai sako, kad šie tankai esą geresni, negu vokiečių "tigrai".

Norvegai kovoja nacių Norvegijoje

Šios savaitės pradžioje norvegų armijos daliniai, neseniai išlaipinti Norvegijos šiaurėje, smarkiai susikovė su vietiniais nacių garnizonais. Kai kuriose vietose, Norvegijos šiaurėje, norvegai vokiečius nustumė net 80 mylių.

Manoma, kad norvegų kariuomenės daliniai netrukus pakeisė rusų garnizonus Norvegijos šiaurėje.

Taip pat faktas, kad apie p. Laučkos paskyrimą BALF vedėjo pareigoms tos įstaigos direktoriai patyrė tik šių metų sausio 6 d.

Dabar klausimas, kodėl šiuos faktus BALF pirmininkas kun. Končius taip ilgai slėpė ne tik nuo visuomenės, bet ir nuo savo direktorių? Kam čia ta kušdu-kušdu politika?

Argi Lietuvos žmonių šelpimas nėra visuomenės reikalas? Tolstojus yra pasakęs, kad "geriausia dirbti tokį darbą, kurio nereikėtų slėpti nuo visuomenės".

Rodos, Lietuvos vadavimas ir lietuvių šelpimas yra tos rūšies darbai, kurių nereikėtų slėpti.

Bet tarybininkai, kaip ir jų spauda, elgiasi priešingai. Jie, anot daktaro Vinco Kudirkos, serga "kinkų drebėjimo liga". Ir ar žinote, kas jiems tą "ligą" įvarė? Ogi baimė, kad apie jų darbus nesužinotų Laisvės ar Vilnės suskiai.

Štai, jums ir kovotojai dėl Lietuvos laisvės.

Pradėjo tarnybą

F. D. Roosevelt
Šį seštdienį, sausio 20 d., JAV prezidentas F. D. Rooseveltas prisiekė ketvirtajam tarnybos terminui.

Liublinas šaukia į karą lenkus

Liublino valdžios premjeras Osubka Moravski pasakė per radiją kalbą kurioje jis dėkojo maršalui Stalinui "išlaisvintiems Vašuvai" ir, ta proga, šaukė lenkus stoti į naujus kariuomenės pulkus, kovojančius dėl pergalės.

Dėl Varšuvos užėmimo didelio džiaugsmo reikšta ir Maskvoje. Per tris valandas be paliovos gaudžiant armotų salvams, skambėjo Kremlio varpai, o minia gatvėse šoko iš džiaugsmo.

Liublino radijo pranešimu, išlaisvinta Varšuva — "baisus destrukcijos vaizdas." Visi Vistulos tiltai Varšuvoje išsprogdinti ir susisiekimas per upe esančias galimas tik užsalusiu ledu. Nė vieno sveiko namo ir nė vieno civilinio gyventojų Varšuvoje nematyti.

Tuo pačiu kartu lenkų kariuomenės, kovojančios kartu su rusais, vadas gen. Rola-Zymierski pareiškė, kad naujosios Lenkijos sienos esiančios Oderio upe.

Didelės kovos dėl Strazburgo

Praeitą savaitę vokiečių jėgos Alzase buvo pradėjusios veržtis į priekį ir vienu metu atrodė, kad priešas gali atsikvėpinti Strazburge. Bet šiomis dienomis vokiečių puolimas lyg ir sulaukėtas.

Kariniai atžvilgiai, Strazburgas neturi didelės reikšmės. Bet už tai politiniu atžvilgiu, prancūzams Strazburgas yra "pirmuoju po Paryžiaus". Tai yra prancūzų kovos simbolis. Net ir laikinas Strazburgo netekimas, prancūzams būtų didelis moralinis smūgis.

Mūsiškiai eina pirmyn Luzone

Praeitą savaitę išlipusios Luzono salėje MacArthuro jėgos nesulaikomi eina pirmyn. Japonai vis dar nepajėgia rimčiau atsispirti. Mūsų jėgos Luzone sudarė vykusį trikampį, kuris kasdien plečiasi.

Kai kuriose vietose japonai, traukdamiesi, nespėja pasiimti savo maisto atsargų. Pasiekę Agno upę, amerikiečiai rado suverstas krūvas maisto.

Lordo Moyne žudikai pamerkti mirčiai

Iš Kairo, Egipto, pranešama, kad ten nuteisti mirti Eliahu bet Souri ir Eliahu, du Palestinos patriotai, kurie praeitą rudenį, Kaire, nušovė lordą Moyne. Didžiosios Britanijos reziduojantį ministrą Viduriniuose Rytuose. Nuteistieji pareiškė, kad jie nužudė lordą Moyne politiniais sumetimais, nes jis simbolizavęs britų valdžios politiką Palestinoje.

Šios bylos metu paaiškėjo ir kai kurie nepaprasti dalykai. Pavyzdžiui, vokiečių ir italų armijoms artinantis prie Aleksandrijos, Palestinos žydų patriotų organizacija, kuriai priklausė ir pamerkti jaunuoliai, buvę susitarę su naciais ir fašistais dėl "Palestinos išlaisvinimo iš britų verguvs".

Turint galvoje faktą, kaip naciai ir fašistai elgiasi su žydais, ši Palestinos patriotų organizacijos "sutartis" tikrai buvo nepaprasta staigmena.

Mažesnis Lend-Lease

Karo Maisto Administracija praneša, kad lapkričio mėnesį maisto ir kitų žemės ūkio gaminių pristatyta sąjungininkams pagal lend-lease 467,5 milijonai svarų, kas yra 261,8 milijonais svarų mažiau už spalio mėnesį. 1943 metų lapkričio mėnesį pristatyta 1.015,9 milijonai svarų.

RUSAI, UŽĖMĘ VARŠUVĄ IR KROKUVĄ, PASIEKĖ SILEZIJĄ

Naciai ruošiasi apleisti Rytų Prūsus

Iš vėliausių pranešimų matyti, kad vokiečių armijoms Lenkijoje ir Rytų Prūsiose gresia katastrofa. Patys vokiečiai prisipažįsta, kad padėtis esanti labai rimta ir nėra jokios vilties, bent tuo tarpu, sulaukyti rusų, šią savaitę užėmusių Varšuvą, Krokuvą, Čenstakavą ir kitus strateginius nacių punktus Lenkijoje.

Iš Londono pranešama, kad maršalo Ivan Konev pirmoji Ukrainos armija jau yra pasiekusi Sileziją, turtingiausią Vokietijos anglių kasyklų sritį. Tomis pačiomis žiniomis, naciai išmūsti iš Tomašovo, 24 mylių atstume į pietus nuo Lenkijos industrijos centro Lodziaus.

Karo ekspertų manymu, vokiečiai ruošiasi apleisti ne tik Lenkiją, bet ir Rytų Prūsus, kurių tolimesnis gynimas neįmanomas, nes sovietų jėgos, kurias sudaro apie pusterčio milijono kareivių, jau traukia Dancigo inkui.

Berlyno radijo žinių komentatoriai pripažįsta, kad kai kuriuose pietinės Lenkijos vietose izoliuotos vokiečių jėgos kaujasi fronto užpakalyje.

Manoma, kad apleidę Lenkiją ir Rytų Prūsus, vokiečiai

bandys sudaryti pastovią fronto liniją išilgai Oderio upės, nuo kurios iki Berlyno kai kur tik 30 mylių tarpas.

Pasiekę Sileziją, tarp Krakuvos ir Čenstakavo, rusų jėgos šiuo metu yra tik 260 mylių nuo Berlyno.

Lietuvių aukos karo frontuose

SUŽE: Charles Maceina iš Pittston, Pa.

Antanas Rekus iš West Pittston, Pa.

Algirdas Salaviejus iš Brooklyn, N. Y.

Eugenijus Ulasevičius iš Springfield, Mass.

Juozas Gėlinas iš Orange, Mass.

Andrius Pupa iš Newton, Mass.

Jonas Kleiza iš Worcester, Mass.

Leit. Richard E. Kekstas iš Chicago, Ill.

Leonas Savinskunas iš W. Frankfort, Ill.

Danielius Kunčius iš Chicago, Ill.

Serž. Vincent J. Noyalis iš Luzerne, Pa.

Antanas F. Dailida iš Worcester, Mass.

Serž. Viktoras Petrauskas iš Waterbury, Conn.

Aleksandras Žižys iš Brooklyn, N. Y.

Serž. Bronius Kainauskas iš Chicago, Ill.

Alekas Keršulis iš Detroit, Mich.

Stasys J. Akramas iš Waukegan, Ill.

Walter J. Jankūnas iš Chicago, Ill.

Richardas Shrabutinas iš Chicago, Ill.

SUZEISTI:

Serž. Vincent J. Bartkus iš Chicago, Ill.

Edvardas F. Krichunas iš Chicago, Ill.

Laverne Maciokas iš Chicago, Ill.

Carl F. Domas iš Chicago, Ill.

Jonas Sereika iš Somerville, Mass.

William B. Kokonis iš Chicago, Ill.

Adam M. Plunge, Jr. iš Joliet, Ill.

Serž. J. Zemaitis iš Chicago, Ill.

Pranas Balsys iš Montreal, Que.

Jonas Putis iš Worcester, Mass.

Vladas J. Baliukonis iš Worcester, Mass.

Albinas P. Atkočius iš Worcester, Mass.

Petras J. Juras iš Newark, N. J.

Serž. Alfonsas Mazelis iš Ridgewood, N. Y.

DINGĘ:

Leit. Stephen Vitolis Biežis iš Chicago, Ill.

Serž. John Kamantis iš Plymouth, Pa.

Serž. Povilas Banys iš Worcester, Mass.

Leit. Vincas Kucinskas iš Worcester, Mass.

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

AMERIKIEČIAI ATBUNDA BENDRAS VEIKIMAS

Gyrę Sovietų Rusiją ir supylę jos tarbon 5,750 milijonų dolerių, amerikiečiai įsitikrino, kad Stalinas nėra toks geras "tavorščius," kokiu jį manė esant ir komunistinė Rusija nėra tokia, kokia jos propaganda piešė.

Lyg iš miego atsibudę, amerikiečiai bando savo klaidą atitaisyti. Gerą pavyzdį padarė William L. White Readers Digest.

W. L. White praleido šešias savaites Rusijoje pereitų metų vasarą.

Šiame straipsnyje W. L. White nupasakoja vidujinę komunistinės Rusijos tvarką. Ir, žinoma, jis tokia tvarka nesidžiaugia. White nurodo, kokiu "balsavimu" Lietuva buvo prijungta prie Rusijos.

UŽTARIA
Michigan valstybės senatorius Vandenberg, pateikdamas pasaulio taikos planą, užtarė Baltijos valstybes.

Sausio 12 d. The Detroit News komentatorius W. K. Kelsey, analizuodamas sen. Vanderbergo planą, aiškina, kad Baltijos valstybės buvo inkorporuotos į Sovietų Sąjungą dar prieš Atlanto Charterio pasirašymą.

Dabar prezidentas F. D. Rooseveltas pareiškė, kad Atlanto Charteris nepasirašytas. Kaip tikrai yra, tik ateitis pasakys.

BALF IR SKYRIAI

Yra išmetinėjama Vienybės kolumnistei V. Tysliavienei ir pačiai Vienybei, kam kritikuojama Balf centro valdyba.

Gal būt jie mato reikalo kritikuoti. Juk čia visų lietuvių reikalas. Kodėl Balf centro valdyba nepraneš, kas dedasi centre. Pavyzdžiui, yra reizinę Balf vedėjai p. Gyda. Jo vietoje — kitas. Betgi, ar nebūtų geriau visuomenei išgirsti ne iš Vienybės kolumnistės V. Tysliavienės, bet iš paties centro. Jeigu skyriai turi savo korespondentus, tai juo labiau turėtų juos turėti centre, ir laikas nuo laiko pranešinėti per spaudą, kas dedasi centre. Dabargi, tik iš kritikų tenka sužinoti, kas ten dedasi.

Mūsų 76 skyriai įrodė, kad visoms srovėms sutartinai dirbant, yra geros pasekmės. Ir per trumpą drabužių rinkimo vakų surinkta ir išsiųsta 6,180 svarų drabužių. Žinoma, kreditas galima skirti skyriaus steigėjams, kurie mokėjo galvas nulenkė visoms srovėms lygiai, išskiriant bolševikus. Net visų srovių laikraščiams išrinko korespondentus. Skyriaus veikla visiems žinoma. Visi laikraščiai skyriaus darbuotė garsino, pagal korespondentų parašymą. Taip harmoningai dirbant, darbas vyksta kur kas lengviau.

Man, kaip žinių rašytojai, daug smagiau rašyti gerus tikslus Balf 76 skyr. darbus, negu juos reikėtų rašyti antraip. Jeigu mūsų skyrius būtų netiksliai vedamas, aš irgi nepasigailėčiau kritikos. Juk mūsų užduotis gerus darbus girti, o blogus peikti.

BALF NAUJAS KAMBARYS

Balf 76 skyriaus naujas drabužių kambarys gautas šv. Antano parap. mokykloje, 25th St. ir Vernor Hy. Susirinkimui bus kas pirmas penktadienis, 7:30 vakare. Sekantis susirinkimas įvyks vasario 2 d.

ŠALPOS VAKARĖLIS

Sausio 28 d. 5 val. vakare šv. Antano parap. mokykloje, įvyks "bingo" vakaras, kurio pelnas skiriamas paralyžuotiems šelpti. Su šia baisia liga kovoja visa plati Amerikos visuomenė. Mes, lietuviai, irgi norime prisidėti. Rengimo komisija, B. Kėblaitienė, E. Paurazienė ir St. Douvan, kviečia visus lietuvius ateiti į "bingo" vakarą ir, kas gali, prisidėti su aukomis. Kadangi bus lošimas, tai reikalinga ir prizų dovanų. Jai kas gali prašoma padovanoti. Dovanas galite įteikti komisijos nariams. Patogiausia įteikti B. Kėblaitienei, 3820 W. Euclid Ave. (Tel. Ty. 7-3878).

SERGA

Serga ir nugabentas į Grace ligoninę, veikia Mato Šimono laiko pranešinėti per spaudą, kas dedasi centre. Dabargi, tik iš kritikų tenka sužinoti, kas ten dedasi.

Dr. Biežio sūnus dingęs Europoje

Is Chicagos pranešama, kad žinomo Amerikos lietuvių veikėjo, SLA daktaro kvotėjo, dr. St. Biežio, sūnus leit. Stephen Vitolis Biežis dingęs vėliausiose Europos vakarų fronto kovose. Apie tai tėvams, daktarui ir Onai Biežiams, pranešė Karo Departamentas. Leit. Biežis buvo bombonešio vairuotojas. Gruodžio 28 d. jis išskrido su misija į Vokietiją ir daugiau ne grįžo. Manoma, kad jis galėjo patekti į nelaisvę.

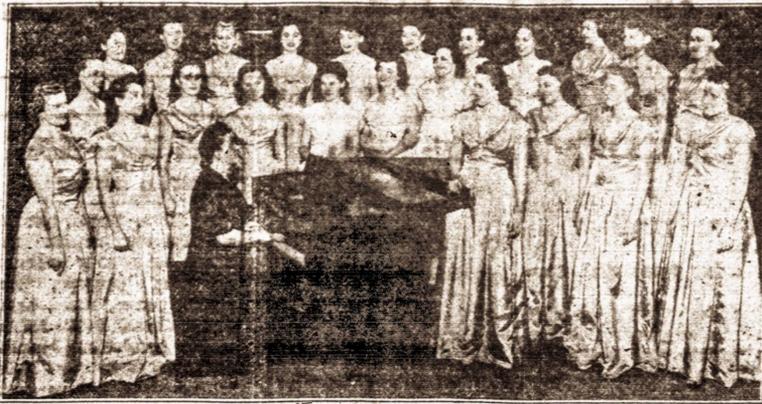
Chicagietis dr. St. Biežis yra senas Vienybės skaitytojas ir nuosirdus jos rėmėjas.

Ona Biežienė, be savo visuomeninės veiklos, yra žinoma dainininkė, pernai metais dainavusi Vienybės koncerte. Šią liūdėsio valandą Biežių šeimai reikiame gilos užuojautos jausmą. Taip pat reikiame vilties, kad Biežių sūnus dar gali grįžti.

Juo daugiau bonų pirksite, juo daugiau ginklų

A. S.

CHICAGOS DAINININKIŲ KONCERTAS BALTIMOREJE

BALTIMORE, MD. — Parnės vadovaujama 33 dainininkų gita joms taip pat rengia šeštadienį, 7:30 v. v., Lietuviui akompanuos žinomas muzikantas Jonas Byanskas. Įžan-

keliai į Vienybės koncertą, Alice Stephens Steponavičiūtė, kur vietos Dainos dainininkės dainuos vasario 3 d., cagiečių dainininkų ensambga, su taksais, 75 c.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Prasidėjo Marylando Legislatūros sesijos

ANNAPOLIS, MD. — Šiomet dienomis susirinko Marylando Legislatūra trijų mėnesių dviemėtiniam posėdžiavimui. Suorganizuoti pastovūs komitetai. Adv. Nadas Rastenis, vienas iš Baltimorės šeštojo distrikto atstovų, išrinktas Committee on Contingent Funds pirmininku ir Judiciary ir Public Buildings Komitetų nariu.

— Kapitonas Povilas Labanauskas iš Schenectady, N. Y. persikėlė į Philadelphia ir dirba General Electric Co.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav. Tai didžiausia ir gražiausia pasizmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje. 63rd St. at Woodland Ave. Philadelphia, Pa. Tel.: SARatoga 9656 WEST 2117

JOHN LUKAS

LIETUVIŠKA UZEIGA 543 N. 12th Street, Philadelphia 23, Pa

WILLIAM PASCHALL

MAISTO KRAUTUVĖ 408 North 8-th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: LOM. 2293

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ

GREEN ir JOHN STREET KAMPAS Waterbury, Conn. Mes turime įvairiausias rūšies vyno, alaus ir degtinės Prieinamos kainos Tel. 3-9658

ANTHONY MARTIN

RESTORANAS IR BARAS Gera vieta, geri gėrimai ir geri valgiai 3759 N. 7-th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: RAD. 8966

SILVER CAFE, Inc.

S. ZAVADSKAS, sav. Visų South Bostono lietuvių kelio galas 324 W. BROADWAY, So. Boston, Mass.

ANTHONY WASKES

RESTORANAS Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai 3904 FRANKFORD AVE., PHILADELPHIA, PA. Tel.: DEL. 5220

ANSONIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

BALF SKYRIAUS VEIKLA

Cia praeitais metais suorganizuotas Balf skyrius tuo jau ėmėsi rinkti drabužius Lietuvos žmonėms. Šis svarbus darbas ėjo labai lėtai, nes veikėjai skundėsi, turį įvairių užsiėmimų. Bet vis dėlto pasisekė gana daug drabužių surinkti. Sausio 7 d. sunkvežimis, prikrautas drabužių, išvyko į Brooklyn, N. Y.

Man buvo įteiktas daugiausia drabužių rinkime ir tvarkyme dirbusių asmenų sąrašas. Šiam reikalui pirmininkavo ir darbovosi A. Diliuvienė, Jurgis Vaitkus, St. Bujanaukas, B. Baranauskas, Rožė Marčiulynas, Ant. Vaitkuvienė, A. Baranauskas, J. Juškis, J. Radzevičius, B. Arbauskas, A. Urbonas, V. Vyšniauskas, M. Radzevičienė, S. Jančiūtė ir O. Čepinskienė.

Visiems darbuotojams, aukotojams nuširdus aciū. Taip gi dėkojam klebonui kun. V. P. Karkauskui.

VASARIO 16 MINEJIMAS

Am. Liet. Tarybos skyrius nutarė minėti vasario 16. Minėjimui rengti komisija sudarė šie asmenys: S. Bujanaukas, S. Trapkauskas ir B. Baranauskienė. Minėjimas įvyks vasario 11 d. Liet. Parapijos salėje, vakare. Nėra abejo-

nės, kad bus sudaryta ir įdomi programa, apie kurią vėliau pranešime.

DALYVAUS AM. LIETUVIŲ SUVAZIAVIME, WASHINGTONE

Kaip girdėti, ansonietiai bus gausiai atstovaujami Amerikos Lietuvių Suvažiavime, kuris įvyks kovo 23 ir 24 d. Washingtone. Kareivių Motinų Klubas yra išrinkęs dvi atstoves, Veroniką ir Antaniną Vaitkuvienę, kurios tikrai dalyvaus suvažiavime. Be to, kaip girdėti, rengiasi važiuoti ir pavienių vykėjų. Gal ir viena kita draugija pasiųs po atstovą.

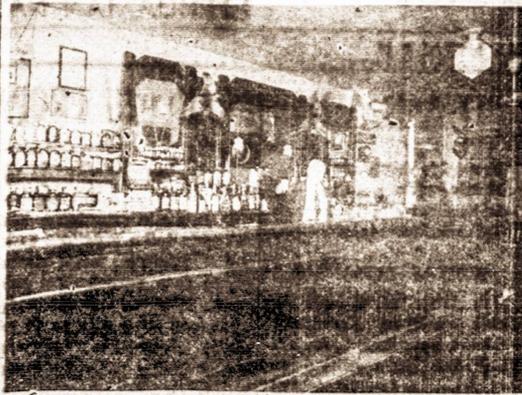
Juozas Draugelis gavęs telegramą, kuriuo jo sūnus Antanas praneša, kad jis parvažiuoja namo 30 dienų atostogų. Mat, Antanas Draugelis buvo sunkiai sužeistas Prancūzijoje. Dabar jis yra ligoninėje, Amerikoje.

Valdžia verčiantį pagreitinti karo produkciją, kai kurios mūsų dirbtuvės pradėjo smarkiau dirbti. Iš kitur atvykusiame čia nesunku gauti darbas, tik bėda su butais, kurių čia labai trūksta.

J. Marčiulionis.

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ĮVAIRI DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS

J. V. PAULIONIS

417 W. PRATT STREET BALTIMORE, MD.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 SO. 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Tel.: DEW 5136

LIETUVIŲ UŽEIGA

113 CHAPEL ST., NEW HAVEN, CONN

Čia susirenka visi New Haveno lietuviai

Pirmos rūšies gėrimai ir patarnavimas

Bronius Daujotas

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Naujienos

Mėnesinis žurnalas \$1.00 met.

332 North 6-th Street, PHILADELPHIA, PA.

VINCO ZINKEVICIAUS

MAISTO KRAUTUVĖ

17 Arthur Street, MONTELLO, MASS. Tel.: 2254 M

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Isteigta 1901 m. Dabar mokamas 3%

204 NORTH BROAD ST. PHILADELPHIA 2, PA.

A. MARCINKEVICZ, Prezidentas C. S. CHELEDEN, Viceprezidentas, sekretorius

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper
Established 1886 by J. J. Pankūsis

PUBLISHED EVERY FRIDAY
193 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act of
March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinės Valstybės \$3.00
Kituose kraštuose \$3.50

Advertising rates on application

Rytai ir vakarai

Rusų puolimas rytų fronte, atrodo, pradeda išsibūti. Didieji Lenkijos centrai — Varsuva, Krokuvė, Čenstakavas — vienas pas kitą krinta po raudonosios ramijos lava. Atrodo, kad netrukus vokiečiams teks atsivokinti ir su Lenkija.

Aplamai, Hitleriui ir jo „gengei“ artinasi liūdnos dienos. Neseniai Geobbelis pareiškė, kad vokiečiai esą priversti „laikini“ išsivadėti „naujosios santvarkos“ Europoje.

Jeigu vokiečiams, sukauptus paskutines jėgas, nepasiseks sulaukyti dabartinio puolimo rytų fronte, tai galime būti tikri, kad Hitleriui ir jo naciams netrukus teks išsivadėti ir pačios Vokietijos. Savaimė suprantama, kad rusams einant iš rytų, sąjungininkai vakaruose taip pat netrepsės vietoje.

Jeigu rusai nebūtų taip ilgai (apie pusę metų) delsię tose vietose, iš kur jie tik dabar pradėjo pulti, tai karo biznis Europoje jau gal būtų buvęs baigtas. Dar praėjusių metų rudenį sąjungininkai buvo pasirodę didžiajam koordinuotam puolimui. Bet rusai, vietoj puolę vokiečius Lenkijoje ir Rytų Prūsijoje, staiga pasuko į Balkanus...

Netolima ateitis parodys, ar vokiečiai, puolami iš visų pusių, galės ilgai laikytis. Praėjusių metų pabaigoje maršalo von Rundstedt puolimas vakarų fronte parodė, kad vokiečiai dar gali spirti atgal. Sužeistas, vėjas ir į kampa prispirtas žvėris, paprastai, yra pavojingesisnis.

Nėra abejonės, kad dabartinės kovos rytuose ir vakaruose bus kruvinos, neapsakomai žiaurios. Didelių nuostolių turės tiek viena, tiek kita pusė. Bet šiandien jau ir didžiausiam nacių fanatikui Hitleriui yra aišku, kad Vokietijai artinasi atsiskaitymo valanda.

Tiesa, Hitleris, kaip ir Fredrikas Didysis, vis dar manė, kad mūsų sąjungininkai, nebaigę karo biznį, susipės dėl taikos. Bet šitos Hitlerio viltys, viena po kitos, negailestingai gęsta. Likimas, matyt, taip jau norėjo, kad Europoje liktų tik vienas diktatorius.

Į ką išsivystys dabartiniai santykiai tarp demokratijų ir Stalino imperijos, priklausys nuo to, kur susitiks vakarai su rytais, arba — priešingai.

Jeigu rusai, pirmieji, pasieks Berlyną, Vokietijoje, kaip ir Lenkijoje, gali įsikurti tokia valdžia, kokios Stalinas panorės.

Mes gyvename didelių įvykių išvakarėse.

VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ V. TYSLIAVIENĖ

KAM SLEPTI?

Jau kelios savaitės praėjo, kai rezignavo BALF vedėjas p. Gyorda, bet iki šiol nėra jokio pranešimo iš pirmininko kun. Končiaus, kodėl, visa tai įvyko. Tos reformos padarytos, nepasitarus su kitais valdybos nariais, kurie kiek žinoma, taip pat yra nepatenkinti tokiu BALF pirmininko pasiūlymu.

Vienybėje jau buvo paskelbta, kodėl p. Gyorda buvo priverstas rezignuoti. Negailestingai eiti savo pareigų, kaip BALF vedėjas, suprantama, p. Gyorda, kaip save gerbiaš asmuo, kitokios alternatyvos neturėjo.

Dar visai neseniai kun. Končius spaudoj pareiškė, kad negavęs kvalifikuoto lietuviu BALF vedėjo pareigoms, jis pakvietė amerikietį p. Gyordą, President's War Relief Control Board rekomenduotą asmenį. Tik keliems mėnesiams praėjus, Gyorda staiga virto nekvalifikuotas, anot Draugo, „slavokas“, o Laučka — kvalifikuotas. Juk apie Laučkos kvalifikaciją BALF pirmininkas gerai žinojo ir prieš Gyordos atvykimą iš Washingtono.

Tokie pasikeitimai BALF centre tikrai keistai atrodo ir todėl reikalingi platesnio BALF pirmininko paaiškinimo.

KAS SĖLPIAMA

Kad p. Gyorda, rezignuodamas iš B dėjo tapti, seniai buvo aišku. Kad jis norėjo nuo laikraščio redagavimo pareigų pabėgti, taip pat nenustabu. Žmogus nebėga nuo darbo, kuris yra mėgiamas ir sėkmingas.

Ar Laučka tinkamesnis BALF vedėjas, yra klausimas, bet tai jam nesvarbu. Ji ten viliojo lengvesnės darbo sąlygos ir, žinoma, keleriopai didesnė alga. Be to, kaip BALF vedėjui, Laučkai bus patogiau ir savitraštį Ameriką sušelpiti.

Tik finansų sekretorium būdamas, Laučka savo laikraščiu išrūpino kelių tūkstančių dolerių vertės spaudos darbų,

kuriuos daugiausia atliko kitataučių spaudovė. Už tą tarpininkavimą, aišku Amerika pasiėmė nemažą komisiją. Tokiu būdu, netiesioginiai, BALF šelpia ir Amerikoje esančius „pavargėlius“.

Zinant priežastis, dėl kurių p. Gyorda pasitraukė, būtų klaidinga sakyti, kad kun. Končius pasirinko netinkamą vedėją Laučkos asmenyje. Kaip kun. Končiaus klapčiukas, Laučka tikrai turi visas kvalifikacijas.

KAS JIEMS RŪPI

Naujienos ir Draugas bara Vienybę, paskelbusią BALF centro įvykius visuomenės žiniui.

Naujienos ir Draugas taip pat labai susirūpinę, kaip į tai atsilieps bolševikai, su kurių nuomone nesiskaito joks padorus žmogus.

Naujienoms ir Draugui mažiausia rūpi kokia nuomonė dėl BALF vedėjo rezignacijos susidarys mūsų visuomenėje ir amerikiečiuose, kurių simpatijai įsigyti, Grigaitis su šimūčiu net įsteigė Informacijos Centrą.

Pagrindinis skirtumas tarp Vienybės ir tų dviejų dienraščių, tai — kad jie, tarnaudami atskiriems asmenims ir organizacijoms, faktus nuo savo skaitytojų slepia, tuo tarpu kai Vienybė, tarnaudama savo skaitytojų, stengėsi juos kuo plačiau informuoti. Tai yra svarbiausia laikraščio užduotis, ypač kai tai liečia visuomenės reikiamas ir užlaikomas įstaigas.

Todėl, ryšyje su BALF, yra gana svarbu, kad p. Gyorda, kuris, sakoma, Washingtono turi nemažą įtakingų draugų, neįsijauktų, ar neapykantos lietuviams dėl tų jo nesupratimų su BALF pirmininku.

Kad Laučka veržte veržiasi BALF vedėjo pareigų, nebuvo draugiškai nusiteikęs, įrodo jo pareiškimas: „Mano gyvenime dar niekas su manim taip nesielgė, kaip kun. Končius“.

APSISPŪSKIME PATYS, KAIP IR KĄ DARYTI

Prieš trejetą savaičių Vienybėje straipsnyje, Amerikos lietuvių veikla, pasisakiau už tai, kad Amerikos Lietuvių Taryba veiktų vieningai su Lietuvių Vaduotą Sąjungą, daug daugiau pasitarimų Lietuvių nepriklausomybę atgauti, nei tarpusavyje varždamosi. Vieningumo stipriai pagėdauja ir patriotiškai Amerikos lietuvių visuomenė, t. y., ta visuomenė, kurios aukos, Amerikos demokratiškos pilietybės teisės ir žodis gali lietuvių tautos ir Lietuvos linkimą pakreipti teigiama linkme. Tai yra ta pati visuomenė, kurios vardu bando šnekėti ir Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Vaduotą Sąjungą.

Reikia pripažinti, kad mes pradėdami prisibijoti dėl dabartinių santykių tarp ALT ir LVS tęsimosi. Dabartinės padėties tęsimas kelia klausimą, ar iš viso ALT ir LVS, kiek padeda Lietuvos bylai, nors abi neabejotinai turi gerus norus ir tuos pačius tikslus — pagalba Lietuvai. Jos — ALT ir LVS — viena antrą neigdamas, augina indiferentiškumo diegą, komunistų pasėta, patriotiškiausiose Amerikos lietuviuose. Komunistai šiuo momentu daugiau nieko ir norėti negali. Tai skaudus faktas, kad organizacijos, kurios savo tikslais turi visokeriopą pagalbą Lietuvai savo nesuskaldžiamu taip gražiai pasitarinama lietuvių tautos ir Lietuvos priešams — komunistams. Tai turi baigtis, ir greit.

Bet, kaip? Mūsų įsitikinimu, jau yra vėlu ir nebūtų net tikslingas mechaniskas Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Vaduotą Sąjungos susitarimas. Susitarimas, pagal kurį LVS būtų suteikta atitinkama reprezentacija, atseit pripažinimas, Amerikos Lietuvių Taryboje. Pakankamai gerai yra žinomas ALT ir LVS vadovybių „sugyvenimas“, kad iš tokios „vienybės“ galima būtų tikėtis visų. Be to, toks srovinės reprezentacijos pagrindus sulipdytas kūnas būtų dar mažiau veiklus ir už dabartinę Amerikos Lietuvių Tarybą. Tai būtų tik susitarimas nieko neveikti.

Tačiau, aš tikiu, kad dar yra likę trys verti svarstymo būdai Lietuvių Vaduotą Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tarybos vaidams baigti, ir Amerikos lietuvių jėgoms išsirikiuoti didesniems darbams.

Pirmas. Praeitą kartą Vienybėje nurodžiau, kad LVS nėra srovinė organizacija. Jos nariais ir rėmėjais šiandien daugumoje yra tautininkai, nors yra narių ir rėmėjų ir ne tautininkų. Jos durs yra taip pat atviros ir kitų srovių žmonėms. Didesnis narių ir rėmėjų ne tautininkų skaičius gali ją paversti pilna žodžio prasme nacionaline Amerikos lietuvių Lietuvių vaduotą reprezentacine organizacija. LVS, nors jauna amžiumi, yra parodžiusi daug gyvumo, nemaža nudirbusi ir žadanti, tuo labiau, jei susilauktų daugiau paramos iš kitų srovių žmonių. Ji verta paramos ir todėl, kad joje jau yra susibūrengs nemažas skaičius čia gimusios ir augusios lietuviškos inteligentijos. Ji išpopuliarinta tam tikrame laipsnyje ir įtakingi amerikiečių tarpe. Jon įėjus didesnis skaičius patriotinių katalikų ir socialistų padarytų ją ne taip jau „pavojingai tautininkiškai“.

Antros. Iš vėliausių laikų lietuviškuose laikraščiuose pagyvenusios polemikos ir faktų, kad reikalas ir visuomenė

reikalauja baigti ALT ir LVS vaidus, o jie vis dėlto nesibaigia, peršasi išvada, kad vyriausiu nesutarimų kaltininku yra ne kas kita, kaip ALT vadai, trijų laikraščių redaktoriai ir respektivių, Tarybos dalyvaujančių, srovių vadai. Iš jų paskutinio ALT vardu žodžio Amerikos Lietuvių visuomenei ir to, kad jie nevykdo net jų pačių rajoninės konferencijos pavedimą ieškoti kelių ir priemonių susitarti su tautininkais, matyti, kad jų asmeniniai, laikraštiniai ir sroviniai reikalai stovi kur kas aukščiau už lietuvių tautos, ar Lietuvos reikalus. Todėl, jei paversti Amerikos Lietuvių Tarybą pilna žodžio prasme bendra reprezentacine Amerikos lietuvių organizacija, jos priekyje pastatyti kiti vadai, kurie mokėtų ir galėtų susikalbėti Lietuvos vadavimo reikalais. Atitinkamai, jei Lietuvių Vaduotą Sąjungos vadovybė įtariama, kad nekvalba tautininkų vardu, arba yra nesukalbami, tautininkų srovę tokioje reformuotoje Taryboje turėtų atstovauti Amerikos Lietuvių Tautininkų Centras.

Trečias ir tiksliausias būdas įsieti iš šios nelemtos padėties, yra pavedimas patiems Amerikos veikliams, patriotiškoms lietuviams išspėsti šį klausimą. Čia taikosi gera proga — Amerikos lietuvių suvažiavimas Washington, D. C. Į šį suvažiavimą, nežūrint to, kas jį kviečia, turėtų suvažiuoti visi lietuvių iš visų patriotinių organizacijų, kuriems rūpi lietuvių tautos reikalai. Šiame suvažiavime paminėti veikėjai, jei turės vietą tikslingam mechaniskam Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Vaduotą Sąjungos susitarimui, demokraciniu būdu parinkti, neabejotinai, sugebės ir pajėgs atlikti visa, kas galima ir naudinga Amerikos lietuvių vardu Amerikai ir Lietuvai. Būtina sąlyga — visuomenės nuosirdus rėmimas šiuo išrinktu veikėjų pastangų ir jų nutarimų įgyvendinimas.

Aš esu įsitikinęs, kad tuo būdu sudaryta Amerikos lietuvių reprezentacija sugebės nustatyti ir bendrą, pozityvią Lietuvos vadavimo darbų programą, nuo kurios nenukentės nei vienos srovės reikalai, o darbo rezultatai bus žymiai didesni.

Vytautas Abraitis

Atidėliodami gamybą atidedame pergalę

„Kiekvieną amerikietį giliai jaudina kovos dvasia, kurią parodo mūsų ginkluotosios pajėgos visuose mūsų laukuose,“ pasakė J. A. Krug, Karo Gamybos Vadybos pirmininkas. „Jų stiprybė kovoje labai daug pareina nuo tinkamų ir nuolat įplaukiančių atsargų — ir dabar, kai mes kovojame svarbiausiose mūšiuose, mums tenka pristatyti ypatingai didelį kiekį atsargų. Visiems yra žinoma, kad mums laiku nepagerinus ir nepristatius visų šaudomųjų pabūklų, taip reikalingų sėkmingam mūsų vesti, bus atitolinta pergalės diena. Ir vis dėlto faktas yra, kad mes nepagaminame pakankamo kiekio karo gaminių greičiau ir negalime patenkinti skubių Tisų karo pajėgų reikalavimų, nors ir pagaminame į mėnesį virš 5 milijonų dolerių vertės ginklų.“

25 milijonai dol. karo veteranams

Veteranų Reikalų Administratorius, gen. Frank Hines, pranešė, kad Veteranų Administracija apie 25 milijonų dolerių laukia išdalinti tarpe 30 tūkstančių pereinamojo karo veteranų, jei jie kreipsis tuo reikalu, kol nepasibaigė liudijimų galiojimo laikas, kuris, dažniausiai, yra iki 1945 metų sausio 1 d.

Viskas, ką minėtieji veteranai privalo atlikti, tiems pinigams gauti, yra pasinaudoti teismais, kurias jiems suteikia tarnybos liudijimai.

Sąžiningai vykdyk kaimų reguliavimo įstaigos taisykles

Kaimų Reguliavimo Įstaigos administratorius, Chester Bowles, radijo kalboje pareiškė, kad visos šalies prekybininkai, su, palyginamai, mažomis išimtimis, sąžiningai vykdyk Kaimų Reguliavimo Įstaigos nustatytas taisykles. „Kad ir ne visada jie sutikdavo su būdais, kuriais mes stengiamės išlaikyti kainas ir nuomoms tinkamame lygyje, vis tik jie visada lošė atviroms kortoms, žinodami, kad kaimų kontrolė tarnauja apsaugai visų grupių, ar tai būtų prekybininkai, darbininkai, ar ūkininkai.“

MŪSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

V. M. KLAUSUTIS

KIEK LIKS LIETUVIŲ

Lietuvių tautos tragedija neaprašoma. Mažai vilties yra, kad lietuvių tautos naikinimas bus sustabdytas rusų okupacija. Iš Maskvos pranešama, kad „vokiečiai nužudė artį pusę milijono Lietuvos žmonių. Vilnių ir jo apylinkėse, prie Panerių kalnų, nužudėta 165,000 belaisvių ir 300,000 civilių, bendrai, 465,000 žmonių“.

Kyla klausimas, kiek rusų okupacija išžudys, įkalins ir išstems Lietuvos žmonių? Pirmosios rusų okupacijos metu, kaip statistinės žinios rodo (Tarpautinis Raudonasis Kryžius) rusai nužudė, įkalino ir išstėmė virš 85,000 Lietuvos žmonių. Pasiekusios žinios iš Balkanų sako, kad rusai naikina ten visus prieškomunistus nusikaltėlius. Galimas dalykas, kad naikina ir Baltijos kraštuose. Bet apie Lietuvos žmonių tragediją tikras žinias gausime tik po karo.

NAUJAS KONGRESAS

Naujasis 79 kongresas prasidėjo. Kongreso nariai, kaip spauda rašo, labai susidomėję Jungtinių Tautų vadų ginčais dėl pokarinio reformų Europoje — Stalino ir Churchillo imperializmu. Spėjama, kad JAV nariai rengiasi pažaboti trijų didžiulių valstybių vadus, saivališka politikuojančius, nesuderinamai su Atlanto Carterio ir Maskvos konferencijos deklaracijomis, su dorovės ir teisėtumo principais. Senate kalbama apie atitinkamų rezoliucijų priėmimą.

Senatorius Burton K. Wheeler iš Montana įteikė rezoliuciją, reikalaujančią sudaryti Europos tautų federaciją, vietoj imperialistinių sferų. Jis reikalauja, kad išlaisvintos iš vokiečių okupacijos Europos tautos, ypač Balkanų ir Baltijos kraštų žmonės, turėtų teisę

ras bus baigtas ir naujos sienos nustatytos, tai kas nors ruošis 3-iam pasauliniui karui.

GRIGAIČIO BĖDOS

Mūsų srovinių vadų bėdos kasdien didėja. Štai, socialistų vado Grigaičio nauja tiranda prieš Amer. Liet. Vykdomąjį K-tą šaukiantį Amerikos lietuvių suvažiavimą Washingtono, kaip su pirštu, rodo, kad Grigaitis serga politine nervų liga. Grigaitis per savo laikraštį kelia „aliarmą“ prieš rengiamą seimą. Jis puolia Amer. Liet. Vykdomajį K-tą, „kritikuodamas“ ir neigdamas seimo tikslą. Kodėl? Ar dėl to, kad šio komiteto priekšai stovi žymūs mūsų visuomenės vadai, adv. A. Oliš ir inž. P. J. Žiūris, kuriems talkininkauja amerikiečiai susirūpinę ginti lietuvių tautos gyvybines teises?

Kolonijose lietuvių veikėjai, ne be sarkazmo, sako: Tai bus paskutinis Grigaičio pasispardimas. Mes sutinkame su tokiu pareiškimu. Mums atrodo, kad p. Grigaitis ir jo kolegos, M. Vaidyla ir L. Šimutis, serga nepagydoma politinių nervų liga, kad jų despotinė, neatsižvelgdamas į skandalingus padarinius.

Pereito karo metais anglų kūrų didžiulių tautų karo aukos buvo didelės tartu, krauju ir gyvybėmis, bet didžiulių tautų vadai vistiek nieko neįmoko. Anglijos vadai su savo talkininkais, prancūzais ir lenkais, blogai politikavo, perorganizuodami Europą pagal imperialistinius planus. Anglai ir prancūzai su savo talkininkais blogai politikavo Tautų Sąjungoje, privedė ją prie politinės ir moralinės demoralizacijos, nesudarė sąlygų taikai palaikyti.

Kyla klausimas, kiek anglai ir rusai laimės iš dabartinės imperialistinės politikos. Mes žinome, kad imperializmas nežada gerovės ir taikos, kad imperializmo politikos „investmentai“ visuomet davė milžiniškus nuostolius. Mes neabejojame, kad ligi šios kaimų reguliavimo veikėjų.

AMERIKOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS KOVO 23 IR 24 D. WASHINGTONE

VYKDOMOJO KOMITETO PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Sausio 13 d., Washington, D. C., įvyko Amerikos Lietuvių Seimo Vykdomojo Komiteto įgaliotos Suvažiavimo Rengimo Komisijos ypatingas posėdis, kuriam apertai gauti lietuvių klausimai, susiję su kovo 23 ir 24 d. šių metų rengiamu Amerikos Lietuvių Suvažiavimu Washingtono.

Kadangi šiomis dienomis buvo paskelbtas valdžios patvirtavimas, patariantis susilaukti nuo įvairių konvencijų neturinčių bendro su Amerikos karo pastangomis, šiuo Susivažiavimo Rengimo Komiteto iš savo ypatingo posėdžio praneša visuomenei sekančią:

1. Amerikos Lietuvių Suvažiavimas, apie kurį jau minėjome mūsų spaudoje, įvyks Washingtono, kovo 23 ir 24 d., prisitaikant prie valdžios patvirtavimų.
2. Suvažiavimo tikslas yra ginti Lietuvos Nepriklausomybę byla šiuo didžiausio pavojaus metu ir padėti Amerikos valdžios karo pastangoms, įgyvendinimui pastovios ir teisingos taikos pasaulyje.
3. To Suvažiavimo metu prezidentui Rooseveltui bus įteikti parašai, prašant užtarti Lietuvos Nepriklausomybę, dalyvaujant Amerikos lietuvių kareivių motinų delegacijai ir visuomenės atstovams.
4. Lietuvių visuomenė prašoma šiam Suvažiavimui ruoštis ir paremti jį visais atžvilgiais dvasiniais ir finansiniais, nes Europos karui einant prie pabaigos, mes turime būti prisirengę visais atvejais Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atsteigimo darbe suteikti savo paramą ir pagalbą.

...Suvažiavimo rengimo komiteta

- Antanas Oliš,
- Pijus J. Žiūris,
- Juozas Tysliava,
- Kazys S. Karpius,
- Juozas Sagys.

Washington, D. C. sausio 13 d., 1945.

Kaip Amerikos lietuviai rūpinosi nepriklausomos Lietuvos reikalu

Lietuvių suvažiavimas Washingtone ir milijono parašų peticijos įteikimas prezidentui Warren G. Hardingui

Cia pradedama spausdinti Amerikos Lietuvių Suvažiavimų, įvykusio 1921 m. gegužės 30 ir 31 d. Washingtone, protokolą, iš kurio matyti, kaip prieš 24 metus patriotingi lietuviai rūpinosi Lietuva, jos kuriama valstybe ir jos nepriklausomybės pripažinimu Amerikoje. Iš šio protokolo matyti, kad daugelis klausimų, kuriais tada mūsų veikėjai sielėjosi, dar ir šandien yra aktualūs. Taip pat matyti, kad tada kaip ir dabar, vienims lietuviams nuosirdžiai rūpėjo Lietuvos, o kitiems tik jų partijų reikalai. Šis faktas ypač svarbu išdėmėti dabar, ruošiantis Amerikos Lietuvių Suvažiavimui, kuriame veikėjai svarstys tuos pačius gyvybinius klausimus: JAV prezidentui įteiks peticiją, prašydami padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Tarp ano ir dabar šaukiamo suvažiavimo, betgi, yra skirtumo. — tada Lietuva jau buvo nepriklausoma, o dabar — pavergta ir kovoja dėl savo likimo. (Protokolas dedamas taip, kaip jis parašytas). — Red.

AMERIKOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Washington, D. C.
Suvažiavimo protokolas
Pirmasis Posėdis
Washington, D. C. Washingtono Hotelyje, susirinko suvažiavę įvairių Amerikos lietuvių organizacijų atstovai ir veikėjai gegužės 30 dieną ir 4 v. p. p. Lietuvos Atstovybės vedėjas, p. M. J. Vinikas, atidarė susirinkimą ir įžangi- nėj kalboje pabrėžė sukvietėjo suvažiavimo tikslą sekančiai:

1. Šį suvažiavimą sukvietė pati Lietuvos Atstovybė, iškilus svarbiems reikalams.
2. Reikalai šiam suvažiavimui yra maždaug tokie: a) Atstovybės yra išgauta audiencija su prezidentu Hardingui ir Valstybės Sekretorium Hughes. Toje audiencijoje su lietuviams galės sykiu dalyvauti latvių ir estų delegacijos. Bendra tų trijų Baltijos valstybių delegacija — susidedanti išimtinai iš Amerikos piliečių — nuvyks į Baltiją Namą gegužės 31 d., 10-30 ryto, kur bus įteikta prezidentui peticija pripažinti Lietuvai, o taipgi Latvijai ir Estijai nepriklausomoms de jure valstybėmis.

b) Tuo pačiu laiku lietuviai įteiks prezidentui pirmiau surinktą milijoną parašų ant peticijos, kurioje prašoma Suvienuyti Valstybių Valdžios Lietuva nepriklausoma pripažinti. Parašai yra įrašyti tam tikras knygas, kurių skaičius siekia virš šimtą keturiasdešimt ir tas knygas galės nuvesti į Baltiją Namą Suvažiavimo delegatai, kurie pačioj audiencijoj nedalyvaus.

- c) Toliau Lietuvos paskolos vykinimas Amerikoje.
 - d) Įvairūs kiti Amerikos lietuviams svarbūs reikalai ir Lietuvos nepriklausomybės darbuotės klausimai.
- Be to pil. Vinikas perskaito šiam suvažiavimui patiekta dienotvarkę, ir pakvietė cionai dalyvaujantį garbės svečią, Lietuvos Atstovą, gerb. Joną Vileišį, kad, rasi, jįsai malonės į susirinkimą Lietuvos Respublikos vardu pratar- ti.

Gerb. Vileišis buvo suvažiavusių atstovų atstojimu, garsiu dėnu plojimu ir entuziastišku tris sykius "valio" pasveikintas. Savo kalboje, pirmiausia pasveikinęs Amerikos Lietuvių Suvažiavimą var- de Lietuvos Respublikos, gra- žiai nupiešė savo buvimo lai- ku Amerikoje darbuotę, kuri mezgėsi su darbais visų Ame- rikos lietuvių, besitruošiančių Lietuvos nepriklausomybės la- bui. Džiaugėsi lietuvių pasly- žimu ir nurodė, kad ir ateity- je labai svarbu Lietuvos ge- rovei visiems lietuviams dar- buotis iš vieno, remti Lietuvai ir jos Atstovybę, nežiūrint koks asmuo Lietuva atstovau-

ja. Kvietė visus Amerikos lie- tuvius ir toliau tautos ir val- stybės dvasioje darbuotis ir remti jo ipėdinį, kuris trumpoje ateityje atvažiuos iš Lie- tuvos jį pavaduoti, ir pareikš- damas, jog šiame suvažiavi- me gali būt, kad jis paskuti- niu kartu su Amerikos lietu- viais sykiu dalyvauja, dar sy- rį 4 v. p. p. Lietuvos Atstovy- bės vedėjas, p. M. J. Vinikas, atidarė susirinkimą ir įžangi- nėj kalboje pabrėžė sukvie- tėjo suvažiavimo tikslą se- kančiai:

Cionai kun. Bučys parei- škia, kad Lietuvių Romos Ka- talikų Federacija, kurią jis su kitais dviem asmenimis šiame Suvažiavime atstovauja, nevi- sai sutinka su esančių delega- tų teisėmis nustatyta tvarka. Anot jį, kalbančio minėtos Federacijos vardu, delegatai nuo centralinių organizacijų ir nuo paskirų grupių negali turėti sprendimuose lygybės, nes tai nebūtų demokratiška. Šitas pareiškimas pareikalau- ta užkreduoti protokole, o patį klausimą iš principo pa- dėti dienotvarkėn.

Tuo tarpu pranešama man- datų peržiūrėjimo komisijos sąstata, kurį buvo Lietuvos Atstovybė nuskyrusi, ir pa- reiškimas, jog toji komisija jau baigia mandatus tvarkyti. Minėta komisija susidėjo iš sekančių: Ona Draugelytė, P. Rimkus ir P. Pūkas. Ineša- ma, kad Suvažiavimas šią ko- misiją užtvirtintu. Užtvirtina- ma visais balsais prieš vieną. Mandatų komisija priduo- da savo raportą, iš kurio pa- sirodo kad Suvažiavime daly- vauja 146 delegatai ir 12 sve- čių, atstovaudami sekančias lietuvių kolonijas:

- Ansonia, Conn.**
1. S. Bujanuskas.
Bridgeport, Conn.
2. J. L. Dulbis.
Hartford, Conn.
3. Kun. J. Ambotās.
Naugatuck, Conn.
4. J. Domeika.
New Britain, Conn.
5. J. Skrifluskis,
6. J. J. Gerdis.
Waterbury, Conn.
7. Nik. Želvis,
8. Jonas Tareila,
9. Jur. Laškevičius,
10. Jos. Dander.
Chicago, Ill.
11. K. Gugis,
12. J. J. Hertmanavičius,
13. p-nė Elias,
14. J. J. Elias,
15. Jonas Viskontas,
16. J. K. Enčeris,
17. J. A. Mickellunas,
18. Stasys Grišius,
19. J. B. Brenza,
20. P. Poška,
21. p-nė Poškiene,
22. Kun. Prof. Bučys.
E. St. Louis, Ill.
23. J. N. Žickus.
Melrose Park, Ill.
24. F. K. Strzyneckis.
Roseland, Ill.
25. J. Savickas.
Baltimore, Md.
26. P. Lazauskas,

27. J. Bajoras,
28. Juozas Butkus,
29. Ona Mikniūtė,
30. P. Ginkus,
31. J. Vasiliauskas,
32. Marijona Čižauskiene,
33. Jonas Čižauskas,
34. Ursulė Danieliene,
35. Ona Rukienė,
36. Dr. B. Vencius,
38. Viktorija Venciuviene,
39. F. Zelviene,
39. L. Kašinskas.
Cambridge, Mass.
40. J. Klimas,
41. J. Sieberg.
Lawrence, Mass.
42. J. Sekevičius.
Montello, Mass.
43. Paulina Aračiškaitė,
44. J. Moekevičius.
Northampton, Mass.
45. J. Prabalus.
So Boston, Mass.
46. F. J. Bagočius,
47. K. Sidlauskas,
48. A. Ivaškevičius,
49. Dr. Kapocius,
50. V. M. Kasparas,
51. M. Sidlauskienė,
52. A. Kapocienė,
53. J. Matusevičius,
54. F. Ringaila,
55. J. E. Valukonis,
56. P. J. Kazlauskas.
Westfield, Mass.
57. Justina Zala.
Worcester, Mass.
58. Kun. J. J. Jakaitis.
Detroit, Mich.
59. Kun. J. Jonaitis.
Elizabeth, N. J.
60. F. Brazinskas,
61. Dr. A. Bacevičius.
Newark, N. J.
62. V. Lazdynas,
63. V. Ambrazevičius.
Albany, N. Y.
64. J. Dzika.
Amsterdam, N. Y.
65. J. Gaska,
66. P. Plaukis.
Brooklyn, N. Y.
67. O. Bubnienė,
68. L. Šimutis,
69. K. Česnulis,
70. K. Strumskis,
71. J. O. Sirvydas,
72. K. Sirvydienė,
73. J. Bieleckis,
74. V. Ambrazevičius.
Binghamton, N. Y.
75. F. Vaitekūnas.
Bronx, N. Y.
76. S. Bochalas.
Herkime, N. Y.
77. A. Daniunas.
Maspen, N. Y.
78. J. Baleckis,
79. Kun. A. Milukas.
Niagra Falls, N. Y.
80. J. R. Lautz.
New York City, N. Y.
81. Ona Draugeliūtė,
82. J. Liutkauskas,
83. J. J. Bielskis,
84. O. Bielskiene,
85. S. Bačelis,
86. Alina Adžgaitė,
87. S. Vitaitis,
88. A. B. Strimaitis,
89. Dr. Alseika.
Schenectady, N. Y.
90. J. Max.
So. Omaha, Neb.
91. J. P. Uvick (Junevičius)
Nashua, N. H.
92. J. Žuravlis.
Cleveland, Ohio
93. J. Januska.
Bradock, Pa.
94. M. Viltartas.
Duquesne, Pa.
95. P. Stulginskis.
Edwardsville, Pa.
96. J. Gibavičius,
97. J. Ja. nušonis,
98. P. Jaraška,
99. J. Jonavičius,
100. V. Tamelis,
101. J. Tamošonjis.
Lee Park, Pa.
102. Stan. Valža.
103. J. Juzbaitis,
104. Aleks. Čerbauskas,

Laisvės statula
New Yorko garsiajame Times Square pastatytas šis Laisvės statulos modelis, nuolat prisimenantis žmonėms kuo daugiau karo bonų pirkti.

- Mahanoy City, Pa.**
105. p. Gegužis,
106. p-nė Gegužienė.
Mount Carmel, Pa.
107. M. Mikellionis,
108. N. Moekevičius.
Plains, Pa.
109. M. Skirevičius.
Philadelphia, Pa.
110. Dr. J. G. Klimas,
111. Dr. Ig. Stankus,
112. Dr. A. "Dambrauskas",
113. J. V. Grinius,
114. I. Liepa,
115. S. Kšnis,
116. J. Parnaičiūtė.
Pittsburgh, Pa.
117. J. Vencius,
118. J. Paskevičius,
119. J. Kella,
120. J. Navalinskas,
121. J. Zemašitis.
Pittston, Pa.
122. S. Gegužis.
Plymouth, Pa.
123. J. Kunigonis,
124. K. Zarmauskas.
Scranton, Pa.
125. F. Zivatas,
126. L. Savickas.
Shenandoah, Pa.
127. O. Moekevičius.
Tamaqua, Pa.
128. A. J. Banišauskas,
129. S. Šeštakauskas,
130. M. V. Vilkaitis,
131. J. Vilkaitis.
Wilkes Barre, Pa.
132. M. Bendorius,
133. J. Rekus,
134. Adv. Lopato,
135. A. Žekus.
York, Pa.
136. Jonas Draugelis.
Providence, Rhode Island.
137. P. Sunskis,
138. Br. Simanavičius,
139. J. Trakselis,
140. Anicetas Babelis,
141. J. J. Gerdis,
142. J. Cyckevičius,
143. J. Karpavičius,
144. V. Bakanauskas.
Kenosha, Wis.
145. J. Trakselis.
Racine, Wis.
146. A. Bubelis.
Nuo Lietuvos Atstovybės lai- po svečiai dalyvavo:
1. Gerb. Jonas Vileišis,
2. M. J. Vinikas,
3. Helena Faleskaitė,
4. Leonora Šaltinytė,
5. Viktorija Janušaitė,
6. Tamošius Šeimis,
7. Pranas Pukas,
8. Pranas Rimkus,
9. M. M. Šlikas,
10. O. Vinikiene,
11. Richard C. DeWolf (Bus daugiau)

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Gruodžio 31 d. Naujų Me- tų išvakarėse, Liet. Muzikalė- je svėtinėje, buvo bendrovės metinis bankietas, buvo dai- nų ir šokių. Svečių atsilankė virš 300. Bankietą atidarė bendrovės pirm. p. Grigana- vičius, pakviesdamas vakarą vesti p. Klemensui Stepona- vičiui, Richmond urmo sandė- lio savininkui. Giedota Ame- rikos ir Lietuvos himnai. Lai- ke skanių vėšienos pietų, va- karo vedėjas perstatė eilę vie- tos veikėjų pasisakyti Naujų Metų belinkiant. Kas ka turė- jo minty, tą ir išreiškė. Daug sveikinimų ir linkėjimų pasa- kyta. Išreikšta daug gailėstin- gų minčių motinoms ir tė- vams, kurių sūnūs kariauja, arba kare jau zuvo. Linkėta, kad karas bent su Vokietija baigtųsi šiais metais ir kad karžygiai galėtų kitame ban- kiete drauge dalyvauti.

Būdinga pareiškima padarė p. Juozas Kavaliauskas, Rau- donajaus Kryžiaus ir Karo Per- galės Komiteto pirmininkas. Jis pranešė, kiek Philadel- phijos lietuvių karo bonų iš- pirkto, kiek bomberių ir kitų kariškų pabūklų lietuvių var- du nupirkę, kiek Raudonajam Kryžiui ir War Chest aukoję. Lietuvos žmonėms aprenkti, surinkta net keturi tonai dra- bužių, kurie jau pasiūsta į New Yorką. Anot p. Kava- liausko, valdžios rekorduose lietuvių stovi viršūnėje su ki- tais, gausiai prisidėjusiais prie karo laimėjimo piliečiais. Patvirtina p. Kavaliauskai,

Ateinantį mėnesį bus pa- gerbta ketvirtis milijono be atlyginimo dirbančių darbininkų. Ties darbininkai yra vyrai ir moterys, kurie, nesigarsindami, pasiaukoję, jau ilgą laiką dirba, kad jų kai- mynai gautų savo dalį karo metu trūkstamų prekių teisi- ginėmis kainomis. Pagerbimo proga bus trijų metų sukak- tis nuo įsteigimo vietinių Ka- ro Kainų ir Racionavimo įs- taigų. Šio minėjimo tikslas y- ra paskatinti savanorius, o taip pat ir apmokamus tar- nauotojus nepamesti pareigų iki reikalaus praeis.

Iš apžvalginės medžiagos, kurią Kainų Reguliavimo įs- taiga suteikė Karo Informaci- jai, matyti, kad pirmą- jį savaitę po Pearl Harbor vi- stybų gubernatoriai bu- vo paprašyti įsteigti padangų (tajerų) racionavimo įs- taigas kiekvienam apskrityj. Jau 1942 metų sausio 5 d. gyva- vo 7500 vietinių racionavimo įstaigų 3052 apskrityse, ku- riose dirbo 20,000 heapmoka- nių savanorių darbininkų. Ka- da atėjo reikalas racionuoti cukrų, tai problema pasidarė dar sunkesnė. Šio naujo trū- kumo buvo paliestas kiekvie- nas, todėl ir padangų racio- navimo įstaigos virto racio- navimo įstaigomis. Raciono- jamų dalykų skaičiai didėjant ir įvedus bendrąjį aukščiausių kainų reguliavimą, tos vietinės įstaigos pasidarė Ka- ro Kainų ir Racionavimo įs- taigomis, kuriomis jos ir šian- dieną tebėra.

Karo Kainų ir Racionavi- mo įstaigos didele dalimi pri- sidėjo prie to, kad pragyveni- mo išlaidos per virš pusantrų metų buvo išlaikytos paken- čiamame lygyje. Šitos viet- nės įstaigos, kaip Kainų Re- gulavimo įstaiga sako, padė- jo aprūpinti mūsų karines pa- jėgas reikalingais dalykais, tuo nesuardant mūsų ekono- minės sistemos. Kainų Regu- liavimo įstaiga taip pat sako, kad jos labai daug prisidėjo prie mūsų vidaus ekonominės santvarkos stabilizavimo.

kaip ir Klemensui Steponavi- čiui, Jr., dalyvauti lietuvių seime. Washingtone, kovo 23 ir 24 d.

Antras veikas, p. J. Gri- nius, savo kalboje pareiškė, kad šis bankietas yra ne tik tradicinis metinis, bet ir "ve- dybinis", nes 1944 m. Lietu- vių Muzikos Namo bendrovė, "susituokė" su kitu stipriu klubu iš Richmond gatvės. To- kiu būdu šis bankietas yra drauge ir "vedybinis". Dabar Liet. Muz. Namas turi apie 1000 narių ir yra gausiausias ir įvairiausias Philadelphijoje. Reikia tik žiūrėti, kad po "ve- dybų" Lietuvių Muzikalė sve- tainė eity ir vestų reikalus tiesia. lietuviška linija, kaip iki šiol. Tada viskas bus ge- rai. Dainos choras dainavo, diriguojant inžinieriui Norkui,

Vargas su tais mūsų lietu- viskais "vadais" Amerikoje. Kaip iš spaudos pranešimų tenka patirti, tai nebuvo gali- ma susitarti ir šiais metais šaukti Amerikos lietuvių su- važiavimo bendrai. Atrodo, kad, kaip peritais, taip ir šiais metais, seimą šauks tik tautinė spauda. Jeigu taip, tai kokiems galams kitų sro- vių spauda reikalinga Ameri- koje? Nejaugi kritiškiausiai Lietuvos vadavimo laiku mū- šio vada! ir spauda negali su- rasti bendros kalbos ir akci- jos Lietuvos vadavimui nors syki j metus?

Z. Ja nkauskas.

BUS PAGERBTA KETVRTIS MILIJONO BE ATLYGINIMO DIRBANČIŲ DARBININKŲ

Kainų Reguliavimo įstaiga nurodo, kad šis uždavins ne- buvo lengvas. Pirmiausia, tos vietinės įstaigos turėjo išmo- kyti 130,000,000 amerikiečių, kaip susigyventi su prekių racio- navimu ir kainų kontrole. Šalia auklėjimo darbo, viet- nės įstaigos faktinai turėjo į- gyvendinti visus pareidimus kainų ir racionavimo reikalu.

Karo Kainų ir Racionavi- mo įstaigos skaitomos geriau- siais demokratijos pavyzd- žiais. Pirmą kartą savanorių piliečių grupės faktinai tvar- kė karo meto taisykles ir rū- pinosi jų įgyvendinimu savo apylinkėse. Kainų Reguliavi- mo įstaiga sako, kad jei šito darbo būtų tužėjęs imtis ap- mokamas personalas ir jei iš viso būtų buvę galima surasti reikalingą skaičių darbininkų, kaina mokesčių mokėtojams būtų buvęs be galo didelė.

Šiandieną visoje šalyje yra 5500 Karo Kainų ir Raciona- vimo įstaigų. Katalikai, žydai, protestonai, darbininkai, ad- vokatai, daktarai ir amerikie- čiai veik iš kiekvienos svetim- šalių kilmės sudaro tas viet- nes įstaigas. Jie visi darbuo- jai su vienu tikslu prieš akis — pasirūpinti, kad jų kaimy- nai gautų jiems priklausomą trūkstamų prekių kiekį tei- singa kaina.

PAUL'S RESTAURANT

Alus, vynas, įvairios rūšies degtinė ir sveikas maistas

Paul Višniauskas
31 SPRING STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel.: 8774.

Boston Realty Trust

INSURANCE SERVICE
veda
adv. Joseph B. Gailius
317 E. St. (Broadway kamp.)
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

Dr. M. J. COLNEY

primimo valandos nuo 10 v. r. iki 8 v. v.
148 Grand Street,
WATERBURY, CONN.
Tel.: 3-4747

GARDEN HOTEL AND CAFE

A. ZINZELETA, savininkas
Pirmos rūšies degtinė ir alus.
Lengvi užkandžiai
Tautiečiai pas tautiečių!
612 E. Lombard St.,
BALTIMORE, MD.
Tel.: Lexington 8229

Michael M. Devenis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Brown Building
Exchange Place,
WATERBURY, CONN.
Primimo valandos: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 6 iki 8 v. Telefonai:
ofiso 3-3888, namų 3-1554

LOU'S CAFE

L. Lietuvninkas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai Gar- dūs valgiai. Tikrai draugiš- kas patarnavimas.
KEICIAMĖ CEKIAI
1400 WOODALL STREET,
Baltimore, Md.
Tel. So. 2649

QUALITY MARKET

Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.

VIKTORAS ABECIŪNAS

356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas: 1481.

BALF skyrius

Sausio 5 d., vakare, Sv. Jurgio salėje, Newark, įvyko BALF 35 skyriaus susirinkimas, į kurį atsilankė gana gausus skaičius narių.

Šia proga, noriu priminti, kad daugelis mūsų skyriaus narių dirba ilgai ir gana sunkiai. Ne vienai jų norėtų pailsėti. Bet geriems norams esant, jie randa laiko ir galimybės dalyvauti susirinkimuose, kad tik, bendrai veikiant, būtų galima ištiesti pagalbos ranką laukiantiems. O tų laukiančių yra labai, labai daug.

Be dienotvarkės, buvo kalbėta ir svarstyta apie rūbų rinkimą, jų rūšiavimą, valymą ir taisymą. Rūbus rinkti yra gana didelis darbas, bet juos rūšiuoti ir valyti — dar didesnis. Bet aš neabejoju, kad kiekvienas narys tame kilniame darbe dalyvaus, kiek tik sąlygos leis.

Šiame susirinkime įsirašė 10 naujų narių. Be to, įsirašė Sv. Rožančiaus Moterų Pašalpos Draugija, Demokratų Klubas ir Newarko Liet. Moterų Klubas.

Sv. Jurgio Dr-ja suteikė renkamiems rūbams patalpą ir leido ja nemokai naudotis. Taip pat šios draugijos pirmininkas įsirašė BALF skyriaus nariu.

Gal šie metai bus BALF laimingesni, gal bus galima rūbus nusiųsti tiems, kuriems jie yra renkami t. y., saviesiems į Lietuvą.

Kitas BALF skyriaus susirinkimas įvyks vasario 21 d., 8 val. vakare, Sv. Jurgio salėje, 180-2 New York Ave., Newark. Visi kviečiami dalyvauti.

T. M. Grybaitė.

Anna Kaskas

Šestadienį, sausio 20 d., artistė Anna Kaskas dainuoja Metropolitan Operos stotomio Rigolletto operoje, kuri bus perduota per radiją iš WJZ stoties (770 klc) 2 val. p. p.

Vasario 13 d. Anna Kaskas koncertuoja New Britain, Conn. Koncertas įvyks New Britaino Junior High School salėje, 4 val. p. p.

Legijonieriai

Sausio 10 d. įvyko Liet. Legiono D. G. Posto susirinkimas. Buvo Posto valdybos rinkimai. Visi senosios valdybos nariai pasiliko tie patys, išskyrus adjutantą. Seniau atsiskyrus, išrinktas Vincas Vyšniaus. Postas gavo pakvitavimą iš BALF, kaip skyrius ir gavo 93 n. Kitas posto susirinkimas įvyks vasario 14 d.

Reikalinga dar 130 tūkstančių darbininkų

Paul V. McNutt, Karo Darbo Jėgos Komisijos pirmininkas, pranešimu, dar papildomai reikalinga virš 130 tūkstančių darbininkų įvairiems karo pramonės darbams, kaip artilerijos, mortar ir mažųjų ginklų, reikalingų Europos ir Pacifiko frontams, gamybai. McNutt pažymėjo, kad darbo jėgos pareikalavimas padidėjo dėlka padidėjusios karo pramonės visose srityse, pradedant žaliavų ir išdirbimu ir baigiant prekių supakavimu.

Sveikinu

Gerb. Red.:

Jūsų redagavimo dešimtmečio proga, siunčiu 10 dol. čekį ir daug, daug linkėjimų. Aš giliai vertinu Jūsų darbą Vienybėje. Aš Vienybę skaitau apie keturiasdešimt metų ir visados ją vertinu labiau, negu kitus laikraščius. Vienybė yra tikras mūsų tautos sąrašas. Aš patariu kiekvienam skaityti Vienybę.

Šia proga, sveikinu visus Vienybės bendradarbius, taip pat aukštai vertindamas jų straipsnius. Visiems geros sveikatos.

F. Jocis

Maspeth, N. Y.

Siuveju susirinkimas

Sausio 24 d., 7:30 v. v., Piliiečių Klubo salėje, 380 Union Ave., bus siuvėjų unijos 54 skyriaus metinis susirinkimas.

Bus daug įdomių pranešimų apie karinių drabužių siuvimą, algas ir t. t. Taip pat bus svarstomi unijos reikalai. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Banaitytė baigė slaugės mokslą

Vienybės skaitytoju ir rėmėju, žinomą biznierių, Vinco ir Agotos Banaičių, duktė Alena Petronėlė Banaitytė šiomis dienomis baigė slaugės mokslą ir gavo diplomą. Dabar Banaitytė dirba vienoje New Yorko ligoninėje, kaip vyriausios slaugės pavaduotoja.

Reikalaujama žymėti mėsos rūši

Norėdama apsaugoti vartotojus nuo nesurūšiuotos mėsos, Ekonominio Stabilizavimo Įstaiga pareikalavo, kad mėsos rūšies pažymėjimo štampai būtų dedami ant jautienos, veršienos ir avienos bento coliai nuo svarbiausių atkirtimų taškų.

Kainų Reguliavimo Įstaiga pareiškė, kad šis planas apsaugos vartotojus nuo "raudonosios rinkos", kuri atsiranda, kai mėsininkai pradeda reikalauti raudonųjų ženklelių už tokia mėsa, kuri turi būti pardavinėjama be ženklelių. Jei mėsa yra C ar D rūšies, už ją racijonavimo punktu duoti nereikia.

Kainos pujanams

Kainų Reguliavimo Įstaigos vadovybė pranešė, neseniai įvykusiame susirinkime, pujanų prekybininkų atstovams, kad greitai laiku naujų pujanų kainos doleriais ir centais bus įrašytos į aukščiausių kainų ribos sąrašą, pagal 1942 metų kovo mėnesio kainas.

Įki naujos kainos bus praneštos, pujanų pardavinėtojai laikysis Generalinių Aukščiausių Kainų Taisyklių, kuriomis užšaldoma prekės kainų aukščiausioje 1942 metų kovo mėnesio sumoje.

Pagalba veteranams nuosavybės išsigijime

Kainų Reguliavimo Įstaigos pranešimu, veteranams, išsigijantiems namus Veteranų Reikalų Administratorius garantuos pinigais, netaikoma Kainų Reguliavimo Įstaigos taisyklė, kuria privaloma įmokėti 20 nuosimėjų pirkimo sumos iki įgaunama teisė turėti gyventojų legalaus iškraustymo liudijimą.

Pagal Kainų Reguliavimo Įstaigos nuomą taisyklės, namo pirkėjas neturi teisės iškraustyti gyventojų, iki jis nėra įmokėjęs bent 20 nuosimėjų namo kainos.

Adomas Jezavitas

Jo vadovaujamas orkestras geros šokiams Vienybės koncerte, vasario 4 d., Labor Lyceum salėje.

Nereikės keliauti į Washingtoną veteranų pensijos reikalais

Veteranų Administracija įspėja asmenis, turinčius teisę į pereitojo karo veteranų našlių ir našlaičių pensijas, kad pagal 1944 metų, gruodžio 14 d. Kongreso aktą, nebus reikalo kreiptis raštu ar asmeniškai į Washingtoną.

Brig. Gen. Frank T. Hines, Veteranų Reikalų administratorius, išleido instrukcijas išpildyti pensijų gavimo aplikacijoms, artimiausioje nuo aplikanto gyvenamosios vietos lauko įstaigoje.

Užteks popierio

Karo Gamybos Vadyba pareiškė Magazinių ir Periodinės Spaudos Pramonės Pataisymų Komitetui, kad nors ir laukiama spausdinamojo popierio trūkumo 1945 metų pirmojo ketvirčio metu, spausdininkams ir leidėjams vistiek bus išduotas tas pats popierio kiekis.

Mažesnė radijo lempučių atsarga

Karo Gamybos Vadybos pranešimu, radijo priėmimo lempučių, reikalingų armijos ir laivyno elektroniniams mūšio pabūklams ir mūsų nuostolių padengimui, trūkumas bus padengtas civilinių radijo lempučių saskaiton. Todėl yra manoma, kad civiliams skirtų lempučių skaičius pirmajam 1945 metų ketvirčiui bus žymiai mažesnis už 2,000,000 lempučių į mėnesį kurių buvo anksčiau tikėtasi.

Padangų gamybai reikia darbininkų

Paul V. McNutt, Karo Darbo Jėgos Komisijos pirmininkas, praneša, kad ypatingos svarbos karinių padangų (tajorių) gamybai skubiai reikalinga apie 2,300 darbininkų. Gamybai besiplečiant, ateinančių kelių mėnesių bėgyje bus reikalinga priedu dar bent 8,500 darbininkų.

Trūksta padangų

Pulk. J. Monroe Johnson, Apsigynimo Transportacijos Įstaigos direktorius, praneša, kad iš viso ko matyti, jog 1945 metų pirmojo ketvirčio metu prekybinių motorinių vežimų vartotojams bus išduota tik pusė nustatytų padangų kiekio. Toks sumažinimas įvyko ryšium su labai dideliu pareikalavimu padangų karinėms mūsų vežimams, sunkvežimiams, džypams ir kitoms karinės transportacijos įrengimams.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buvidas, sav.
197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

LIETUVISKA ALUDĖ
KARSTI UZKANDZIAI KASDIEN
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS (SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Svenradeniais susitarus

KNYGŲ IR ZOLIŲ SANDELIS
BIBLIJA. Knyga su 379-niais paveikslais ir paaiškinimais \$2.25
KANTICĖS, giesmių knyga \$2.25
PRALOTO Olausko darbai ir nuotraukos su meilutes paveikslais 25c
CELIBATAS. Koks gyvenimas nevadusiu kunigu 30c
PEKIA. Kam ji reikalinga ir kur ji randasi su paveikslais 30c
SAPNU knyga, apdaryta su paveikslais 15c
GIRTUOKIŲ Gadininkos, linksmos dainos 15c
PAPARČIO Ziedas, jėgu ji turėsi, tai viską žinosi—apsaka 20c
SCHMITAS Kunigas, papiovė savo mūšius ir į Hudson upę imė 15c
RAKTAS į gyvenimą, pamok šį raktą ir anksčiau slaptųjų duris, o tu ten atsiai kalnus visokių laimiu, turto ir malškos gyvenimo 75c
Sveikata ligoniams, knygutė aprašoma apie 3500 visokių vaistų ir nuo kam jos tinkamos 50c
SAMANO Inos knyguė 15c
APIE Saule, Mėnesį ir Žvaigždes 10c
DUKTE marių graži apysaka 25c
DUKTE gyvena pustyrnėje 25c
NEUZMOKAMAS Ziedas, graži apysaka 25c
KAPITONAS Velnias, 3 tomų knyga 15.50
MIKALDOS pranašystės 25c
LENGVAS Būdas išmokyti angliskos kalbos 35c
VIREJA. Kepėja ir Prezervuotoja, knyga su 450 visokių receptų dėl geros gospadinės \$1.00
LYTISKOS ligos ir kaip apsaugoti 30c
GUDRUS piemenukas, graži apysaka 25c
BURTININKAS ir Burtininkė 25c
ERODAS Boba ir velniškas tiltas 35c
KARVĖS, nauda iš jų ir gardžių sūrų padarymas su paveikslais 25c
ZOLĖS ARBATOS FORMOJE.
NUO Nervų suirimo po 85c
NUO Dusulio bei astmos 60c
NUO inkstų bei strėnų skaudėjimo 60c
NUO vandeninės ligos 60c
NUO Cukrinės (diabetu) 85c
NUO Vėžio ir venerinių ligų \$1.25c
NUO skausmingų mėnesinių 60c
NUO užsienėjusio kataro 85c
NUO nemalonaus kvapo iš burnos 85c
NUO kosulio bei kokslelio 60c
NUO šlapinimosi miegant 60c
NUO pataisymui vyriškumo 85c
Dėl suvalinimo kietų vidurių 60c
TRAJANKA stambios šakny 85c
NUO nemiego ir nusilpėjimo 60c
NUO surgusio plūvo (heart burn) 85c
KAMPARO pakidis 25c
NUO pleiskanų arba plaukų apsaugotojas 60c
GUMBALAIŠIAI lietuviški 50c
DANTŲ lašai 35c
M. ŽUKAITIS,
333 Dean St., SPENCERPORT, N. Y.

STANLEY TOLIUS
158 N. Main Street, UNION CITY, CONN.
Tel.: Naugatuck 4864

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE, MASPETH, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI
VALANDOS
8-10 ryte
1-2 popiet
6-8 vakare
Svenradeniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9219
DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
DR. BLADAS K. VENCIVS
VALANDOS:
9-12 ryte
2-9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—Jamaica 6-3334
DR. A. PETRIKA
VALANDOS
9-12 ryte
1-8 vakare.
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)

NATIONAL BAKING CO.
DŪDOS DUONA
Duona, duona kasdieninė,
Ar kvietinė ar ruginė...
Jei bāndysi būt be duonos,
Būsi silpnas kaip aguona.
Todėl pirkdamas vištytę,
Nepaairški ir duonytę.
Jai ant stalo pirma vieta,
Ji maitina visą svieta.
12 Ashmont Avenue, Worcester, Mass.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Isteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS SEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

CHRONISKOS LIGOS
Odos ligos, silpni nervai, hemmoroidai ir kitos didžiosios žarnos (rectal) ligos, inkstų, puslės, vidurių netvarka, chroniškos votys viduriuose, nugaros skaudėjimai, bendras susilpimas ir reumatizmas. X-ray, kraujo išrūpavimo ištyrimas užtikrina tikrą ligos nustatymą ir atitinkamą gydymą. Duodami įsvirkštimai kada reikalingi. VYRAI ir MOTERYS gydomi moderniskomis priemonėmis, greitai palengvinimui.
Visokios chroniškos ligos gydomos moksliskai
— Nebrangiai —
MEDIKALĖ EGZAMINACIJA \$2.00
DR. L. ZINS (Isteigta per 28 metus)
110 East 16th St., N. Y. arti Union Square
Valandos: 9 v. ryto iki 7 vak. Sekmad. 9 v. ryto iki 2 pp

COMPLIMENTS OF
SCHOLE'S BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.
LIETUVISKA DUONA — Geriausia duona
582 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

JAU TIK DVI SAVAITĖS IKI METINIO VIENYBĖS KONCERTO

Vasario 4 d., 4 valandą po pietų Labor Lyceum salėje, dainuos 33 dainininkės iš Chicagos

Jau tik dvi savaitės iki metinio Vienybės koncerto, kuriame Didžiojo New Yorko ir jo apylinkių lietuvių turės progos išgirsti dainuojant 33 geriausių dainininkių ansamblį iš Chicagos. Šiam ansamblui vadovauja žinoma dainininkė ir muzikos mokytoja Alice Stephens Steponavičienė iš Chicagos.

Tai bus nepaprastai gera ir įvairi programa. Publika turės progos išgirsti ne tik geriausių lietuviškos dainos ansamblį, bet taip pat visą eilę solo, duetų ir trejetų.

Taigi, jau laikas ruošti šiam nepaprastam, iškilmingam Vienybės koncertui. Koncertas prasidės lygiai 4 valandą po pietų. Prašoma nesivėlinėti. Labor Lyceum salė, kuriame įvyks metinis Vienybės koncertas, yra prie pat Myrtle Ave., Brooklyne, kur priveža BMT Jamaica eleveiteris.

Koncerte bus svečių iš Chicagos, Clevelando, Philadelphia ir kitų artimesnių mūsų kolonijų. Bilietus patariama rezervuoti iš anksto.

Florence Balsytė ir Vanda Zabello

Vanda Zabello, altas, dainininkės Barbara Darlys giminaitė. Florence Balsytė — lyriškas sopranas. Jos dainuos Grudžio "Zuvėdrų klišmas", Vandos Zabello pertvarkytas duetui.

Kristina Kriščiūnaitė Austin

Zinoma Chicagos dainininkė ir buvusi Pirmyn choro narė. Jos sesuo Eleonora Kriščiūnaitė taip pat populiari dainininkė. Abi atvyksta į Vienybės koncertą.

Šalaviečių sūnus žuvęs fronte

Prieš keletą savaičių Pranaui ir Emilijai Šalaviejams buvo pranešta, kad jų sūnus Algirdas yra dūngės vakarų Europos fronte. Tada tėvai dar turėjo pagrindo manyti, kad jų sūnus gal būt dar gyvas, patekęs į nelaisvę ir t. t. Bet šiomis dienomis Šalaviejai gavo telegramą, kurioje pranešama, kad jų sūnus žuvęs grudžio 8 d.

Pranas Šalaviejus Suluvan yra žinomas suvėgų kontraktorius Brooklyne. Šalaviejai yra malonūs žmonės ir jiems niekadoms netrūko gerų draugų. Todėl dėl šios skaudžios nelaimės, liūdi ne tik Šalaviejai, bet ir jų draugai.

Vienybė savo skaitytojams, šioje liūdesio valandoje, taip pat reikšia savo gilią užuojautą.

Ką jos dainuos per radiją?

Jau buvo pranešta, kad Alice Steponavičienės dainininkės, atvykusios dainuoti Vienybės koncerte, vasario 4 d., tą patį sekmadienio rytą, 11:30, dainuos iš New Yorko miesto radijo stoties, WNYC, 830 klc. Taigi, rengdamiesi į Vienybės koncertą, kuris prasidės 4 val. po pietų, kviečiame pasiklausyti tų dainininkių, kurias jūs vėliau turėsite progos savo akimis pamatyti. Štai, ką jos dainuos per radiją:

1. Kur Bakūzė amanota — Šimkaus — ansamblis.
2. Ave Maria — lotyniškai — Schuberto — Christina Milerytė ir ansamblis.
3. Sokim — Zilevičius — ansamblis.
4. O, kaip miela išgirsti — Kačanausko — Florence Balsis, solistė.
5. I heard a forest praying — De Rose — ansamblis.
6. Kur giria žaliuoja — Navicko — ansamblis.
7. Italian Street Song — Herbert — Mary Pukšmis ir ansamblis.
8. Tėvynės dainos — kareivio Rakausko — trejetas: Florence Balsis, Aldona Barcus ir Christine Austin.
9. Labanakt — Kurdinaičio — ansamblis.

Olis ir Žiūris bus Vienybės koncerte

Iš Chicagos pranešama, kad į Vienybės koncertą, vasario 4 d., atvyksta adv. Antanas A. Olis, Amerikos Lietuvių Vykdomojo Komiteto pirminkas. Be to, iš Clevelando atvyksta P. J. Žiūris, Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininkas. Taigi, Vienybės koncerte bus žymių svečių net iš tolimųjų miestų.

Čekanauskas bus Vienybės koncerte

Vienybės kolumnistas, žinomas spaudos bendradarbis ir veikėjas, W. M. Chase Čekanauskas iš Hardfordo praneša, kad jis bus Vienybės koncerte ir todėl prašo rezervuoti jam vietą.

New Jersey lietuviai į Vienybės koncertą

Ona Pocienė iš Newarko praneša, kad New Jersey kolonijū lietuvių būriais ruošiasi į Vienybės koncertą. Ji prašo daugiau bilietų.

Vienas Maspetho veikėjas arba "Senas mspphetietis," naujų metų progą, užrašė mspphetiečių S. Račeliui metams Vienybė.

Antano Pakinkio, Vienybės skaitytojo, sūnus Juozas šiuo metu yra vakarų fronte.

Dainuos Vienybės mėnuiame koncerte

Danutė Daniūnaitė

Ši dainininkė tik 18 metų amžiaus, prieš 6 metus atvykusi iš Lietuvos. Turi labai gražų soprano balsą. Dainuos solo — "Aš bijau pasakyti".

Aldona Grigaitytė

Pasižymėjusi dainininkė — dramatinis sopranas. Žinoma Lietuvos operos artistė Grigaitienė yra Aldonos teta. Vasario 4 d. Vienybės koncerte ji dainuos arią iš Cavalleria Rusticana operos.

Aldona Barcus

Ši populiari Chicagos dainininkė yra Sofijos Barcus dukterė. Jos motina, Sofija Barcus žinoma Chicagos veikėja, vadovaujanti radijo programai ir yra įsteigusi didžiausią Raudojo Kryžiaus vienetą. Aldona Barcus turi gražų dramatinį soprano balsą. Ji dainuos Salomėjos Čerienės vėliausią kompoziciją — "Lietuvos Laukai".

Grįžo iš Italijos

Į Vienybės įstaigą užėjo Aleksandras Smith Smetona, užsiprenumeravo laikraštį ir įsigijo bilietų į koncertą. Svečias pareiškė, kad jo sūnus Jurgis Smith tik ką grįžęs iš Italijos ir norįs dalyvauti Vienybės koncerte, vasario 4 d.

Al. Smith Smetona yra gimes ir augęs Amerikoje, bet kaip jis, taip ir jo sūnus — geri lietuviai.

Pakeistas Ginkaus radijo laikas

Juozas Ginkaus vadovaujamos radijo programos iki šiol buvo leidžiamos iš WWRL, 1600 kc. ketvirtadieniais, nuo 7 iki 7:30 v. v. Dabar šiuo programų laikas yra pakeistas. Jos yra leidžiamos nuo 7:30 iki 8 v. v., iš tos pačios radijo stoties.

Iš Amerikos Lietuvių Taut. Klubo padangės

Praeitą penktadienio vakarą įvyko pirmas šių metų Taut. Klubo susirinkimas, kuriame dalyvavo gausus būrys tautiečių. Perskaicius protokolą ir atlikus kitus reikalus, buvo įpareigota nauja T. Klubo Valdyba, kuri dabar susideda iš sekančių asmenų:

Pirm. Pr. Narvydas, vicepirm. St. Volksas ir Kost. Leševičius, protokolų rašt. Ed. Pavilionis, finansų rašt. J. Narvydas, izd. P. Pusnikas, izd. globėjai: V. Kuras, A. Raudonaitis ir Br. Mockus. Teisių saugotojas J. Sagys.

Dėl trumpo laiko, svarstyamas suorganizuoti šalpos skyrinių atidėta sekančiam susirinkimui. Paskaitų reikalais, neatsilankius to komiteto nario, kuriam tai buvo pavesta, pasiliko kitam kartui ir, manoma, kad netolimoje ateityje įvyks išrinkta pastovi pramogų komisija iš darbėčių narių ir tikimasi, kad Klubo veikla pagyvės. Komisijon įeina: St. Volksis, And. Streimikis, Ant. Raudonaitis, Br. Mockus.

Sekantis Klubo susirinkimas įvyks vasario mėn. 9 d.

Susirinkimas

Maspetho Liet. Pil. Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 26 d. Klubo patalpos, 60-39 56 Drive, Maspeth, N. Y. Malonėkite visi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų. Be to, bus pateikta metinė apyskaita.

F. Jocius.

Nusipirko biznį

Kasparas Bumbulis, Vienybės skaitytojas, kurį laiką dirbęs Atletų Klube, šiomis dienomis nusipirko tavernos biznį, kuris yra 314 Wilson Ave., Brooklyne.

KAIP AŠ "ATRADAU" AMERIKA

Pirmosios dienos New Yorke ir Brooklyne

Rašo Pranas Narvydas

Būdavo, mūsų šeimininkas Jukelis klausdavo draugą prelegentą, ką reiškia eksploatacija, arba absoliutizmas. Augustas, būdavo, išdėdžiai atsišodavo, visus permesdavo žvilgsniu ir pradėdavo aiškinti: "Prie dabartinės kapitalistinės sistemos darbo masės yra absoliutiškojo despotizmo eksploatacijoje, tai yra tikra mizerekordija, iš lotyniško žodžio paimta. Mizernas varg dienis, reiškia darbininkų klaidė. Ar dabar visiems aišku?"

Suprantama, kad po tokios žodžių maišaitės, niekas nedrįsdavo jokių klausimų klausti, o paklausėjas nuduodavo viską aiškiai supratus.

Mes komunoje nevisi galėjome ištekliu gyventi. Gerai, kad mūsų šeimininkas Jukelis buvo geras žmogelis. Jis ir nuomą mokėdavo ir anglis pirkdavo ir žibalo pasirūpindavo. Mes, skurdžiai, mokėdavo tada, kai turėdavome. Tuomet darbininkų kvartaluose elektros nebuvo. Kuriai ir virimui buvo vartojamos dujos. Kiekviename būte būdavo tokia geležinė skrynutė, "myterių" vadinama. Būdavo, rašai laišką, ar skaitai laikraštį, ima ir užgęsta šviesa. Tada ginčijamės, kiek tuo eilė mesti "kvoterį" į tą "myterių". Suradus kaltininką, imetamas "kvoteris" ir vėl tiek vertės gaudavome žibalo ir kuro.

Blogiausiai būdavo su buto valymu. Tai turėdavome atlikti sekmadienių rytais, o naktinių valyti mažai rasdavosi. Ypač J. M. Danielius labai išsisukinėdavo. Jis pinigaiškal geriau už kai kuriuos stovėdavo, todėl nuo valymo išsi-pirkdavo, parnešdamas pusryčius cukraus, kiaušinių, ar ko kita.

Pusryčiams, būdavo, parsinešį kvortą pieno už penkis centus, o pienas, broleli, tai — ne šių dienų. Būdavo, vasaros metu ir norėdami suraugyti, negalėdavome. Saldus būdavo visą laiką, nors jau vartoti negalėdavome. Sekmadieniais, po pusryčių, kai kurie važiuodavom į lietuvišką bažnyčią, nes po pamaldų reikdavo čia skelbimų padalinti, čia laikraštį, Kovą, paravinėti. New Yorke mažai lietuvių tesirasdavo, todėl ir lietuviška bažnyčia buvo nuomuojiama arių bažnyčios rūsy, Cherry St., prie E. Broadway. Klebonavo šeštikas. Su pamaldomis dar būdavo šiaip taip, bet kai įlipdavo į sakyklą pamokslą sakyti, tai, būdavo, gaila ir klausyti. Rodos, imtum ir padėtum jam tuos žodžius supinti. Taip jau jis tos iškalbos neturėdavo, bet pamokslus bandydavo po gerą pusvalandį sakyti, iki žmonės nepakęsdami, vienas po kito išvaikščiodavo.

New Yorke lietuvių labai išsidraikė. Visais reikalais važiuodavom į Brooklyną, nes tuomet važinėjimas būdavo piges: už 5 c. galėdavai išvažinėti visą New Yorką ir nuvažiuoti į lietuvišką Brooklyno centrą, Grand St. Sekmadieniais, vasaros metu, susitelkę keletas, važiuodavom į Bronx parką. Po dešinei nuo žvėryno toji parko dalis dar būdavo tuščia, todėl čia galėdavome daryti, kas tik mums patikdavo: žaisti ir visai pranyti.

Mūsų Augustui nusibodo dirbti vienoje ir kitoje vietoje, todėl jis susikvietęs ištikimiausius "komunos" draugus, pranešė liūdną naujieną. Esą, jam didelis pavojus čia gyventi ir todėl turįs kuo greičiau išsikelti.

čiausiai New Yorką apieisti. Girdi rusų caro šnipai galį jį bet kada sumti. Kito išėjimo mums neliko, kaip tik surinkti keletą dolerių draugo keilionei. Nelikus Augusto, mūsų revoliucionieriskumas ap-rimo ir laisvą laiką naudojome laikraščių skaitymui. Retkarčiais gaudavome laiškus iš Augusto, net iš Wisconsin valstybės. Vėliau teko sužinoti, kad mūsų Augustas iuvyko į Ansonia, Conn. ir iš ten mums parašytus laiškus siųsdavo savo draugui, kuris iš Wisconsin persiųsdavo. Jis taip elgdavosi todėl, kad norėdavo didesnį įspūdį mums padaryti.

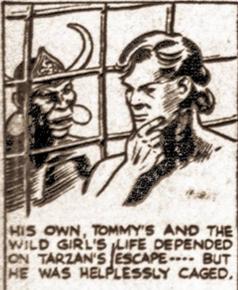
Keliems mėnesiams praėjus, kartą gaunime laišką, kuriame Augustas praneša, sava ištikimiesiems draugams, slap-tai, kad jis atvykęs į New Yorką, bet, šnipų sekojamas, bijas atkreipti nužiūrą komunal. Todėl, suminėjęs visus ištikimusius draugus komu-rių, Augustas pavedė "komunos" šeimininkui Jukeliui sušaukti susirinkimą Central Parke ir tik ištikimiesiems, pagal slaptąžodį ateiti paskirtu laiku, pavieniui. Sakė, turįs labai svarbių pranešimų.

Žinoma, tokią naujieną gavę, visi susidomėjome ir skirtu laiku pradėjome paslapčiomis rinktis. Atėjus iki nurodytos vietos, tik šmukšt iš užkrūmio, ir mūsų Augustas, jau čia. Visi susėdome ant suolų pradėjom dalintis įspūdziais. Augustas mums pranešė, kad jis parvyko į New Yorką, nes Wisconsin valstybėje jį pradėjo sekioti nepažįstami asmenys. Suprantama, kad caro šnipai. New Yorke, kaip dideliame mieste, esą daugiau progos pasislėpti. Kur dabar apsisitose, viešai negalys pasakyti, nes, girdi, ir krūmai ausis turi. Valandėlę pašnekėję, padarę nedidelę rnkliavėlę idėjos draugui, turėjome skirstytis. Čia mūsų Augustas, kaip patyręs revoliucionierius, patarė būti atsargiems, todėl mes vėl pavieniui pradėjome skirstytis. Pirmiausia apsidairėm, o vėliau šmukšt į užkampį ir eirname sau, kaip nekalti avinėliai. Taip, po vieną, po du, ir išsikirstėme kas sau. Bet šnipai, matyt, mūsų Augusto negalėjo rasti, nes jis vėliau rado darbą, pradėjo rimčiau gyventi.

Po 1905-7 metų Rusijos revoliucijos, į Ameriką daug įvairaus plauko revoliucionierių prigrmėjo. Kartą mūsų "komunos" šeimininkas Jukelis parsivedė nakvynėi tuo metu pagarsėjusį revoliucionierių kalbėtoją Antonovą. Visiems "komunos" gyventojams buvo labai didelis "unaras" turėti savo tarpe tokią garsenybę. Žiūrime, jaunas vyras su dideliu pluoštu juodų plaukų, kurie net iki pečių nudrėbė. Tikras poeto ir revoliucionieriaus tipas. Gimnazisto apsiaustas, nors sagos pakelstos ir žaltos pynelės jau apsitrynusios, bet vis dėlto tai liudija mokslo vyrą esant. Duodame valgyti. Kažkodėl toks išdidus, nekaltus. Patiesėme ant grindų čiuzinį, pernakojo ir, į mūsų svetin-gumą mažai kreipdamas dėmesio, išėjo savais keliais. Visai spėliojome: vieni sakėme jį esant lietuvišką rusą, ki-ti kad jis kažin kokią šelmystę iškrėtęs rusų žandarams, langą išdauzęs ir, kito pavarde prisidengęs, išdūmęs į Ameriką ir dabar didelio revoliucionieriaus rolę vaidinas. Vėliau sužinojome, kad jo pavardė — Montvidas.

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

His own, Tommy's and the wild girls' life depended on Tarzan's escape... but he was helplessly caged.

The Butawas, however, were not Tarzella's only enemies. There was Bascom Sharp.

FOR THOUGH TARZELLA HAD GROWN UP IN THE WILDERNESS SHE WAS HEIRSS TO A FORTUNE, WHICH WOULD COME UNDER SHARP'S CONTROL IF HE PRODUCED EVIDENCE OF HER DEATH!

NOW THAT TARZAN, HER PROTECTOR, HAD DISAPPEARED, SHARP WAS RESOLVED TO CONTRIVE HER DOOM.

AT THIS INSTANT THE HAPPLESS GIRL WAS TRAVELING DIRECTLY TOWARD HER SINISTER FOE

Edgar Rice Burroughs.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

Jo paties, Tommy ir laukinės merginos likimas priklausė nuo to, ar Tarzanas galės pabėgti iš nelaisvės. Deja, jis šį kartą yra patekęs į tokios rūšies nelaisvę, iš kurios ir gudriausiam sunku ištrūkti.

Betgi laukiniai Butavos nėra vieninteliai Tarzano prieštai. Nežiūrint to, kad Tarzelė yra užaugusi džunglėse, ji yra didelių turtų paveldėtoja. Ir jeigu bus prodyta, kad ji mirus, tai, štai, jau yra interesantų...

Ir, štai, vos tik Tarzanas, jos ištikimas gynėjas, išnyko, tuojau atsirado žmogus su šautuvu, kuris tykoja ir dairosi, ar kadais nepasitaikys proga jam pasinaudoti nelaimingų laukinės merginos likima.

Lyg tyčia, tuo pačiu metu, kai merginos gyvybei gresia didžiausias pavojus, ji nieko pikto neįtardama, tiesiai žingsniuoja į tą pusę, kur yra pasislėpęs didžiausias ir kliaingiausias jos prieštai.

Lyg tyčia, tuo pačiu metu, kai merginos gyvybei gresia didžiausias pavojus, ji nieko pikto neįtardama, tiesiai žingsniuoja į tą pusę, kur yra pasislėpęs didžiausias ir kliaingiausias jos prieštai.